

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 24—	12—	6—	2—	

v upravnistvu prejemati:

celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 22—	11—	5.50	1.90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredni dodatek in prazniški.

Inserati veljajo: petstopenjski peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na plačila naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne odra.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto skupaj naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 25—	13—	6.50	2.30	

za Nemčijo:

celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 30—	15—	7.50	2.50

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 88.

Bolgarsko posojilo.

Dunaj, 10. junija.

Bolgarski finančni minister Tončev se je snoči vrnil iz Berlina v Sofijo. Težkega srca, kajti pogajanja glede najetja polmilijardnega posojila so se razbila in mesto z zlatom napolnjenih vreč prihaja Tončev v Bolgarijo — praznih rok. Svojim kolegom ministrom bo Tončev s srdom in gnevom poročal, da je trozveža zopet enkrat pozabila dane obljube, požrla svojo besedo. Ali se bodo gospodje Radoslavov, Genadijev in Tončev upali to tudi narodu povedati, onemu narodu, kateremu so vedno pridigovali, da bo za bolgarske interese najbolje preskrbljeno ako se Bolgarija odreče vsake skupnosti s slovanskimi državami in njihovimi prijatelji ter se trdno oklene trozveze in njene germanske politike?

Zopet enkrat je razkrinkana stara metoda dunajskih in berlinskih diplomatov, ki so z obljubami vabili Bolgarijo na svojo stran, ki pa so isto Bolgarijo sramotno pustili na cedilu, ko je bilo treba obljube izpolniti in rešiti bolgarsko državo grozečih gospodarskih kalamitet.

Bolgarija potrebuje denar kakor od žeje onemogli požirek vode. Njene finance so vsled velikanskih žrtv v vojnem času v naravnost obupnem stanju, v novem ozemlju je treba priti z energičnim ekonomskim delom, trgovina, obrt, poljedelstvo čakajo nestrpnost, da pride v deželo nekaj novega kapitala, armada potrebuje novega orožja, novih zalog, pred vrati stoje upniki, ki so dali predujme in pomagali za časa vojne s kratkodobnimi posojili: francoske, ruske, avstrijske banke in zahtevajo denar. Najetje posojila je torej najvitalnejše vprašanje bolgarske politike. Dejstvo, da so se berlinske pogajanja razbila, bo imelo brez dvoma dalekosežne posledice. Situacija Radoslavovega kabineta, ki se je vzdrževal pred vsem s pomočjo obljub na račun ugodnosti, ki da bodo izvirale iz približanja Bolgarije trozveži. Te obljube so vplivale na bolgarsko javnost tem bolj, ker je tripleententa in zlasti Rusija zavzemala napram Bol-

gariji stališče, da se mora le-ta zopet iskreno približati svojim nekdanjim zaveznicam, osobito pa Srbiji, sicer da ne more računati niti na moralčno, niti politično in naravno tudi ne finančno pomoč Rusije ali pa Francije. Dunajski diplomati pa so narobe podpihovali maščevalna čustva ter obljubljali zlate gradove, ako ostane Bolgarija »samostojna« in se ne spušča v nove »balkanske kompote«. Z najetjem posojila bi naj bila Radoslavova nova politična smer prvič pokazala svojo upravičenost. Ta dokaz se je popolnoma ponesrečil in prazne roke finančnega ministra Tončeva oznanjajo celi Bolgariji, da so njeni vladajoči državniški zidali svojo politiko na pesek. Razbitje posojilnih pogajanj bo izzvalo torej že samo na sebi reakcijo proti politiki sedanjega kabineta. Ako se sedaj oglasi, kakor že javljajo, francoski kapital in ako ponudi Francija zlato, katerega ni hotela dati trozveži, potem smemo pač v kratkem pričakovati na Bolgarskem preobrat v notranji in zunanji politiki. S poštini konvencijami, znižanimi porti za pisma in dopisnice, z direktnimi telefoničnimi zvezami se ne delajo politični pokreti in zaradi tega, ker bo treba v bodoče pismo z Dunaja v Sofijo frankirati le z desetvinarsko znamko mesto s 25vinarsko, Bolgarija ne bo ostala poslušna učenka Berchtoldove šole. Tripleententa pošlje z zlatom natovorjenega osla in simpatije za Avstrijo in Nemčijo izginejo v Sofiji čez noč, kakor so prišle čez noč.

Na Dunaju se tega dejstva tokrat dobro zavedajo. Ako bi bilo šlo po volji dunajske diplomacije, bi bila Bolgarija posojilo tudi dobila. Toda naše banke nimajo denarja na posodo in avstrijski kapital je preskromen celo za potrebe lastne države. Na polmilijardnem bolgarskem posojilu bi bila Avstrija participirala z nekoliko milijoni, vse drugo bi bile dale berlinske banke. Te pa so v zadnjem trenutku stavile glede obrestne garancije tako ostre pogoje, da jih bolgarska vlada že radi tega ni mogla akceptirati, ker bi se bil dvignil v Bolgariji vihar ogorčenja, ki bi odnesel Tončeva in Radoslavova. Nemške banke so namreč zahte-

vale, da jim izroči Bolgarija eksploatacijo tobačnih pridelkov, torej eno najvažnejših in najprospernejših panog bolgarskega gospodarstva. — Na Dunaju hočejo odvrtiti katastrofo s tem, da zagovarjajo idejo, naj bi avstrijske banke dale Bolgariji predujem, s katerim bi mogla bolgarska državna blagajna poplačati vsaj nekatere najnujnejše dolgove. To sredstvo je pač brezuspešno, ker bo morala Bolgarija iskati predujma tam, kjer sme računati pozneje na veliko posojilo.

Dunajski krogi se tega tudi zavedajo in si morajo priznati, da so dnevi avstrijsko-bolgarske intimnosti že morda šteti. Tembolj pa se naši državniški srčijo na Nemčijo. Brezdvomno so se namreč pogajanja za bolgarsko posojilo ponesrečila pod neposrednim vplivom nemške vlade. V popolnem sporazumu z berlinskimi zunanjimi uradom, oziroma njegovim direktnim nasvetu so stavile nemške banke take pogoje, da jih Bolgarija ni mogla sprejeti. Nemčija ima gotovo tudi interes, da si pridobi trozveža na Balkanu zaveznika, toda njena politika je ipak mnogo realnejša kakor ona dunajskega Ballhausplatz. Nemški državniški se zavedajo resnosti današnjega položaja na Balkanu.

Odnosaji med Grško in Turško postajajo vedno napetiji in možnost skorajšnje grško-turške vojne nikakor ni več izključena. Dajati danes Bolgariji denar, se pravi Bolgarijo usposobiti, da se te vojske eventualno tudi sama udeleži. Balkan bi bil s tem v plamenu in novi balkanski požar bi se morda ne dal več gasiti in omejevali na — diplomatičnih konferencah. Odnosaji med Bolgarijo in Grško so jako podobni turško-grškimi, in Sofija ter Atene bodele morda svoje diplomatske zveze še preje pretrgali, kakor Carigrad in Atene. V Bolgariji vlada strahovito sovraštvo proti vsemu, kar je grško in kdor da sedanjemu bolgarskemu kabinetu denar, ta da otroku vzgali. Zato je Nemčija odrekla posojilo, zavedajoč se morda popolnoma, da se obrne Bolgarija zopet v drugo, trozveži neprijateljsko smer. Pa tudi Francija se ne bo požurila s svojimi milijoni in še le na jesen bo veliko

bolgarsko finančno vprašanje zopet aktualno.

Berolinski neuspeh ministra Tončeva je znak resnega položaja na Balkanu.

Škandalozno ljub. mestno gospodarstvo.

Odgovarja župan dr. I. T.

III.

Manipulacije pri pokrivanju blagajniških primankljajev.

Prej kot se spuščamo v daljšo razpravo, moramo navesti iz revizijskega poročila stavek, ki pojasnjuje celo tendenco, katero so zasledovali gg. revizorji. Ta stavek se glasi:

»Dne 15. decembra 1913 je pod težo obdolžitve naših zastopnikov finančni odsek prejel od župana poročilo, v katerem je navedeno, da se je za mestni zaklad uporabljala meščanska imovina.«

Če je v resnici kaj takega zapisanega v oficijalnem poročilu revizijske komisije, potem revizorji niso poznali svoje naloge, ker pri reviziji niso smeli poznati niti svojih, niti drugih zastopnikov. Poročilo so imeli sestaviti po svoji vesti in po svoji prisegi, ne pa tako, kakor to zahtevajo njihovi zastopniki v mestnem svetu ljubljanskem! Če so gospodje v svojem poročilu v resnici govorili o »naših zastopnikih«, potem to stavlja postopanje revizijske komisije v čudno luč? In vsak nam bo pritr dil, da mora tako postopanje v nasvzbujati ne samo pozornost, temveč **popolno nezaupanje**.

Po ti kratki opazki prestopimo k podrobnostim:

A) Uporabljanje skupil za zemljišča.

Tukaj nam pripoveduje poročilo, da se je mestna uprava imela že od leta 1897. boriti s primankljaji in da jih je leto za leto, recimo do pike na tak način pokrivala, kakor je pokrival deželni odbor leta in leta enake, pa dosti večje primankljaje!

To je sedanj župan kmalu, ko je nastopil službo, odkritosrčno priznal, tako, da nam revizijsko poročilo ničesar novega ne pove. Eno pa je, da

se tako porabljen denar ni porabil za drugega, kakor za resnične potrebe mestne uprave. To mora tudi revizija priznati in za to gre v prvi vrsti! Pri uporabljanju skupil za zemljišča pa stvar nikakor ne izgleda tako grozno, kakor to slikajo gg. revizorji, ki nalašč pretiravajo, prejkone z ozirom na svoje zastopnike v mestnem svetu!

Eno glavnih težkoč pri mestni upravi provzroča okoliščina, da je prve dni proračunskega leta, t. j. prve dni meseca januarja plačati na anuitetah in obrestih mestnih dolgov ogromno vsoto. To se pravi prve dni meseca januarja vsakega leta, ko občina niti vinarija iz dohodkov dotičnega leta dobila ni, plačati mora okrog 300.000 K. Mestni župan bi moral čudeže delati, če bi hotel teh 300.000 K na tak način iz zemlje izbiti, kakor bi to dopadlo sedanj veličini v deželnem odboru!

Zadostiti tej finančni dolžnosti mesta Ljubljane je potemtakem pravi finančni umotvor in od nekdanj se je čutilo, da je treba ustvariti kako remedium. Prišlo pa se je pri tem na sredstvo, ki je bilo premalenkostno in ki ni moglo dati popolne odpomoči. To malenkostno sredstvo je obstajalo v tem, da se je iz skupila za podturnsko graščino izločil znesek 60.000 K, ki se je naložil na hranilnično knjižico št. 18.650, pozneje na št. 57.053 in končno na št. 58.830 ta-ko, da je imela mestna uprava nekako rezervo, katero sme vsak hip porabiti, če nima drugega razpoložljivega denarja. Dotična knjižica se je vsako leto pričetkom proračunske dobe, da so se mogle zgoraj omenjene anuitete in obresti poplačati, do malega zneska realizirala, potem se je med letom refundirala. Končno pa pričetkom prihodnjega leta zopet realizirala!

Vse to se je zgodilo na podlagi deželnoobdorskega **privoljenja z dne 3. aprila 1897. leta, št. 561**. Če bi bil sedanj župan teh 60.000 K pričetkom leta 1914 porabil v poplačilo obresti mestnih dolgov, bi mu živ krst ne mogel ničesar očitati, ker je dotično dovoljenje deželne odbora še danes v veljavi tudi od sedanjega deželnega odbora še ni preklicano. Trditev revizijske

LISTEK.

Arsène Lupin v zaporu.

(Dalje.)

»Vendar sta morala koga videti?«

»Ne.«

»Ali se spominjata?«

»Ne, ne.«

»In vidva nista pila?«

Premišljevala sta in eden izmed njiju je odgovoril:

»Da, jaz sem pil malo vode.«

»Iz te steklenice?«

»Da.«

»Jaz tudi,« je izjavil drugi.

Ganimard jo je podihal, pokusil. Voda ni imela nikakega posebnega okusa, nikakega duha.

»Pojdimo,« je dejal, »mi izgubljamo svoj čas. Problema, ki ga zastavi Arsène Lupin, ne rešiš v petih minutah. Vendar, pri vseh vragih, jaz prisežem, da ga zopet ujamem. Dobil bo drugo igro, ta partija je moja.«

Se isti dan je vložil baron Cahorn ovadbo radi tatvine pod oboježnimi okoliščinami proti Arsènu Lupinu, jetniku v zaporih Santé.

Te ovadbe se je baron pogosto kesal, videnč Malaquis izročen orožnikom, državnemu pravdniku, preiskovalnemu sodniku, časnika in

vsem radovednežem, ki se silijo povsod v ospredje, kjer jih treba ni.

Zadeva je razvalna javno mnenje. Odigrala se je pod takimi izvanrednimi okoliščinami, ime Arsèna Lupina je domišljijo tako razgrelo, da so najfantastičnejše pripovedke polnile predale časopisov ter našle vero pri občinstvu.

Zlasti predhodno pismo Arsèna Lupina — to pismo je objavil »Echo de France« in nihče ni mogel zvedeti, kdo mu je naznanil njega besedilo — to pismo, s katerim je bil baron Cahorn na nesramen način v naprej obveščen o grozeči nevarnosti, je povzročilo izvanredno razburjenje. Takoj so jeli razlagati zadevo z izmišljenimi bajkami. Opozarjali so na glasoviti podzemski hodnik. In sodišče je pod vplivom teh ugibanj vodilo v tej smeri preiskavo.

Preobrnilo so grad od strehe do tal. Preiskali so vsak kamen. Preiskovali so lesene obitke in kamene, okvire na ogledalih in trame na stropu. Z gorečimi bakljami so preiskali ogromne kleti, kamor so gospodje Malaquisi nekdanj spravljali strelivo in živež. Prodrli so daleč v notranjost skale. Bilo je zaman. Odkrili niso v podzemlju niti najmanjšega sledu. Tu ni bilo nikakega skrivnega dohoda.

Naj bo, odgovarjali so od vseh strani, toda podištvo in slike ne izginejo kakor duhovi. Taka stvar odide skozi vrata in skozi okna in ljudje, ki

se je polaste, odidejo ravno tako skozi vrata in okna. Kdo so ti ljudje? Kako so prišli v grad? Kako so ga zapustili?

Rouensko sodišče je uvidelo, da je brez moči in zahtevalo pomoči pariških agentov. Gospod Dudonis, policijski šef, je odposlal najboljšo voluno svoje železne brigade. On sam se je podal za osemindeset ur na grad Malaquis. Tudi on ni imel več sreče.

Tedaj je poklical vrhovnega nadzornika Ganimarda, ki mu je bil že tolikokrat izkazal neprecenljive usluge.

Ganimard je molče poslušal navodila svojega šefa, potem pa zmajal z glavo in izpregovoril:

»Jaz mislim, da smo na napačni poti, če hočemo na vsak način preriti grad. Rešitev leži drugje.«

»Kje torej?«

»Pri Arsènu Lupinu.«

»Pri Arsènu Lupinu! Izhajati od tega dejstva je toliko, kakor imeti njegovo udeležbo za možno.«

»Dopuščam jo. Še mnogo več, jaz jo smatram za gotovo.«

»Pomislite Ganimard, to je nesmiselno, Arsène Lupin je v zaporu.«

»Arsène Lupin je v zaporu, res. Zastrazen je, priznam. Toda, naj si ima železo na nogah, vezi na rokah in vozel v ustih, jaz svojega mnenja ne izprememim.«

»In zakaj ta trdovratnost?«

»Zato, ker je edini Arsène Lupin zmogel sestaviti tako duhoviti načrt in sicer ga sestaviti tako, da dovede do cilja ... kakor je tukaj dosegel svoj cilj.«

»Besede. Ganimard!«

»Ki so pa dejstva. Zato nikari ne iščimo podzemskih lukenj, kamenov, ki se obračajo okoli osi in drugih takih budalostij. Naš mož se ne poslužuje takih zastarelih metod. On je od danes, ali bolje od jutri.«

»In kaj ste sklenili?«

»Sklenil sem prositi vas naravnost dovoljenja, da prebijem eno uro v njegovi družbi.«

»V njegovi celici?«

»Da. Na povratku iz Amerike, med pomorsko vožnjo, živela sva v izvrstnih odnosih in smelo trdim, da ima nekako simpatijo do tistega, ki ga je znal ujeti. Če mi more stvar pojasniti, ne da se kompromituje, se ne bode obotavljaj prihraniti mi nepotrebno potovanje.«

Bilo je že nekaj čez poldan, ko so dovedli Ganimarda v celico Arsèna Lupina. Le-ta, razleknjen na postelji, je vzdignil glavo in od veselja zavpil.

»Ah, to je pravo presenečenje. Ta dragi Ganimard tukaj!«

»On sam.«

»Veliko stvarij sem si pozelel v zavetišču, ki sem si je izbral ... nobene pa tako iskreno, kakor vas tukaj sprejeti.«

»Preveč ljubeznivi ste.«

»Ne, ne, očitno priznam, da gojim za vas največje spoštovanje.«

»Ponosen sem na to.«

»Jaz sem vedno trdil: Ganimard je naš najboljši detektiv. On je skoro — vidite, kako sem odkritosrčen — skoro toliko vreden kakor Sherlock Holmes. Toda zares zelo mi je žal, da vam razum ne pruči nimam česa ponuditi. In nikakega okrepčila, niti enega kozarca piva! Oprostite mi, jaz bivam tu začasno.«

Ganimard se je smehljaje vsedel in jetnik vesel, da more govoriti, je povzel besedo:

»Moj bog, kako sem vesel, da se morejo moje oči odpočiti ob pogledu na častivrednega moža! Jaz sem jih sit vseh vrst teh volunov in zalezovalcev, ki prihajajo desetkrat na dan sem, da preiščejo moje žepne in moje skromno celico ter se zagotove, da se ne pripravljam za kak beg. Vraga, tej vladi je na meni mnogo lažje! ...«

»Po pravici.«

»Kaj še! Jaz bi bil tako srečen, če bi me pustili živeti v mojem malem kotičku!«

»Z rentami drugih ljudi.«

»Kaj ne? To bi bilo tako priprosto! Toda, jaz klepetam, govorim neumnosti in vam se mogoče mudi. Torej k stvari Ganimard. Čemu imam zahvaliti čast vašega poseta?«

»Zadevi Cahorn,« je izjavil Ganimard brez ovinkov.

(Dalje prihodnjik.)

komisije, da se je teh 60.000 K porabila brez privoljenja deželnega odbora, ni torej — da se mlo izrazimo — vredna piškavega oreha!

Sedanji župan pa je sprevidel, da vsakoletno krpanje mestne uprave s temi 60.000 K ni nikakoli pomoč in da bo treba misliti na radikalnejše sredstvo, katero bo mestnemu svetu nasvetoval še v teku letošnjega leta.

Na njegov predlog je mestni svet sklenil v svoji seji dne 21. jan. 1914, da naj se omenjenih 60.000 K zaklada iz skupil zemljišča podturnske graščine vrne in sicer na tak način, da se vplača vanj iz tekočih mestnih dohodkov v letih 1916, 1917, 1918 in 1919 po 15.000 K brez obresti. Ta sklep se je naznanil v odobrenje deželnemu odboru, kakor to predpisuje postava, ali deželni odbor do danes v te zadevi še ni dal glasu od sebe. Če ne bo hotela visoka ta inštanca potrditi tega asanacijskega predloga, bo pač pri starem ostalo, t. j. pri sistem nepravilnega položaja, ki je bil ustanovljen po razpisu deželnega odbora z dne 3. aprila 1897, št. 561. Radi tega pa napravljati kak krik, je ravnotako neutemeljeno kot smešno!

Deželni revizorji se dalje spodtikajo nad tem, da se je leta 1913 porabila glavnična v ogromnem znesku 1020 K za mestni zaklad, katerega je izvirala iz skupil za zemljišča, prodana Franju in Alojziju Muck, Ivanu Kovač, dr. Franu Munda in Jakobu Bregant. Da se je svet prodal petim strankam in da so vse te stranke plačale 1020 K, dokazuje jasno, da je šlo tukaj za nekaj tistih zaplat, o katerih smo že govorili in do katerih je prišlo mesto vsled različnih regulacij po potresu.

Za te regulacije se je poklical v življenje poseben regulacijski fond, ki dolžuje dandanes mestnemu zakladu okrog 80.000 K. V ta regulacijski fond so po sklepu občinskega sveta spadala tudi dotična izkupila v skupnem znesku 1020 K. Smela so se torej vsak hip porabiti za potrebo regulacijskega fonda, kar se je tudi zgodilo. Vzlic temu pa dolžuje regulacijski fond mestnemu zakladu še vedno okrog 80.000 K in ni ga zakona, ki bi mestno upravo prisilil, da naj si za uporabo 1020 K izmoli privoljenje deželnega odbora. Naravno pa je tudi, da se v tem pogledu z gg. revizorji ne bomo dalje pričakali.

Kar se tiče vsote 18.000 K, ki se je leta 1890 porabila za mestni zaklad, sega v dobo, za katero so se blagajnični dnevniki že davno uničili. Stvar se torej danes ne more pojasniti, pojasnila pa se bo v teku te razprave.

Glede skupil 3141 K 80 v se ne more dati nobeno pojasnilo, ker revizijsko poročilo ne da nobenega pojasnila, v katero leto so spadali in kdaj da so se porabili.

B) Uporaba denarjev, določenih za posebne namene.

V tem poglavju se kaže malenkostno stališče revizijskega poročila, ker se vrtika v stvari, katere je občinski svet pod sedanjim županstvom že davno rešil. Občinski svet je v seji dne 22. januarja 1914 odobril, da se le za mestne potrebe porabil znesek 27.632 K iz sklada za zgradbo mostu čez Ljubljanico. Ravnotako je v isti seji odobril, da se je porabil sklad za cerkev na Barju in končno je tudi odobril, da se je porabil vseučilišni sklad v pokritje mestnih izdatkov. Ravno tistega dne pa so se sprejeli tudi županovi nasveti, kako naj se ti skladi zopet ustanove.

Dotični sklepi so bili pribiti na javni deski in se proti njim ni nihče pritožil, so torej pravnoveljavi. Da so se revizorji v vsem tem pečali tudi v svojem poročilu, bila je le potrta črnica. — Pri tem še pripominjam, da so bili sklepi glede vseučilišnega fonda potrjeni tudi po deželni vladi.

Ves ta denar, za katerega gre v tem poglavju, je bil lasti mestne občine; tudi ne spada niti k osnovni imovini, niti k ustanovam. Mestna občina je bila opravičena to premoženje vsak hip zopet porabiti, posebnost pa v slučajih finančne stiske.

O vsem tem bi kak revizor le tedaj smel kaj klepetati, če bi se bil denar zgubil v kak privaten žep, ali če bi se bila izvršila kak goljufija. Kakor hitro pa je postal sklep mestnega sveta z dne 21. januarja 1914 pravnoveljavni, potem nima o teh točkah nikdo več govoriti, posebno ker revizija v nobenem oziru ni mogla dognati, da bi se denar ne bil porabil za pravnoveljavno sklenjeno resnične potrebe mestne uprave. Primeru mestnega vseučilišnega zaklada z deželnim enakim zakladom smatramo za satiro, katere se, oziraje se na respekt, ki nas navdaja pred deželnim odborom, niti dotakniti ne upamo!

C) Uporaba denarjev meščanske imovine.

Tudi tukaj pogreva revizijsko poročilo zadevo, ki je že davno re-

šena v mestnem svetu ljubljanskem. Resnično je, da je mestna uprava, da je mogla pokrivati vsakoletne primankljaje mestnega zaklada, posegala tudi po meščanski imovini. To se je godilo pod županom Hribarjem, pripetilo se je pa tudi v času vladnega komisarijata. Stvar sama na sebi ni bila utemeljena, bila pa je posledica hibe, katere se je zakrivila od strani mestne uprave. Zgrošili so se namreč pravi tremutek, v katerem so se imele primerno povlišati mestne davščine tako, da bi bili odstranjeni tisti vsakoletni primankljaji.

Ako mestna uprava zahteva povišanje davščin, se morajo te pač povlišati! V tem oziru nam je podala dežela krvav izglede: Ljubljana pobira 40%, dežela pa 175% užitino! Ali je to kako razmerje?! Pri tem pa naj se še vpošteva, kakšne naloge izvršuje mesto! Primerjajte Ljubljano, kaka je danes in kaka je bila pred potresom! Samo politični in finančni šofar more trditi, da se da tako obsežna, tako različna in tako obširna mestna uprava kot je ljubljanska, vzdrževati s 35% doklado! Omenjamo pa izrečno, da to besede ne veljajo deželnim revizorjem! Napaka, da mesto o pravem času, torej v času, ko dežela še ni imela Ljubljane v svoji mesnici, ni poskrbelo za zmerno povišanje doklad, je potem rodila tiste letne primankljaje, ki so se za hrbtom mestnega sveta mašili, kakor se je to pač moglo.

Takoj, ko je sedanji župan nastopil svoje mesto, pričel se je temeljito pečati z mestno upravo, ter je prišel kmalu na to, da se je jemal denar meščanske imovine in sicer brez privoljenja mestnega sveta in tudi brez privoljenja ustavne oblasti. Odredil je predvsem, da so se vinkulirale vse vrednosti meščanske imovine tako, da se jih sedaj nobena duša dotakniti ne more, če ni privoljenja ustanovne oblasti.

V drugem pa je zahteval uradno poročilo o tem, koliko da se je denarja vzel iz meščanske imovine in je tudi zaukazal, da se k zneskom, kateri so se vzeli iz te imovine, prištejejo obresti in obresti od obresti. Po uradnem poročilu znašala je ta vsota z dnem 31. marca 1913, 143.736 kron 40 v. Župan je nato predlagal, da naj se ta vsota smatra kot posojilo, najeto iz meščanske imovine in da naj se o ti vsoti napravi legalna zadolžnica, v kar so mestni svet, upravni odbor meščanske imovine in c. kr. deželna vlada privolili.

Vse to se je naznanilo deželnemu odboru ter se ga zaprosilo, da naj izposluje privoljenje v to posojilo pri deželnem zboru. Pri tem se je opozarjalo, da se je denar porabil za resnične mestne potrebe, da je meščanska imovina, katere ima itak dosti od mesta, v položaju, da to posojilo lahko prenese in da bi občina posojila nikjer drugod cenejše dobiti ne mogla. Deželni odbor se je vsedel na dotično vlogo mestne občine in dasi je še celo deželna vlada v ta aranžma, ki je gotovo pameten, privolila, si niti toliko truda ni vzel, da bi dotično vlogo predložil v posvetovanje deželnemu zboru.

Revizorji sedaj trdijo, da znesek 143.736 K 40 v ni točen in da znaša dotični dolg mestne občine 157.130 kron. Uradno poročilo, ki se je predložilo županu, pričena se z l. 1908 in zato se je moral župan opreti na to uradno poročilo svojega knjigovodstva. Revizorji pa trdijo, da so se dotične manipulacije pričele že l. 1904. Mogoče; se bo preiskalo! O tej preiskavi se bo pozneje poročalo. Slo bi pri tem le za diferenco pri preračunjenih obrestih in obrestih od interesev. Če pa se naj revizijsko poročilo tako ume, da je dotična manipulacija trajala do konca leta 1913, da se je torej tudi v letu 1913 z vednostjo sedanjega župana vzela kaka glavnična vsota iz meščanske imovine, potem je poročilo ne samo netočno, temveč tudi nalašč zavito. Sklepa mestnega sveta z dne 18. decembra 1913 ne bo treba reasumirati. Če je res iz prejšnjih časov kaj zastankov, bo mestna uprava te zastanke takoj poplačala, ker, hvala Bogu, to dandanes še brez težave storiti more, kar morda gotove gospode najbolj peče!

Odločno pa se moramo upreti proti neokusni reklami — vse pod pogojem, da je v »Slovencu« revizijsko poročilo pravilno ponatisnjeno — ki jo poskuša delati revizijsko poročilo za zastopnike S. L. S. v občinskem svetu ljubljanskem. V tem poročilu čitamo stavek:

»Dne 15. decembra 1913 je pod težo obdolžitve naših zastopnikov finančni odsek prejel od župana poročilo, v katerem je navedeno, da se je za mestni zaklad uporabljala meščanska imovina.«

Če so deželni revizorji kaj takega v resnici sprejeli v svoje urad-

no poročilo, potem so storili veliko zabitost. Prosimo odpuščenja za trdi izraz, ali drugega rabiti ne moremo!

Sedanji župan je takoj, ko je prišel na magistrat, posvetil svojo pozornost finančnemu vprašanju in že dolgo časa poprej, nego so zastopniki S. L. S. odprli usta v mestnem svetu, je pri neki priliki občinskemu svetniku Pammerju izrazil, da je glavna točka njegovega gospodarskega programa, da najpoprej poižve glede gospodarstva vse potrebno in da bo potem vse do pičice odkril mestnemu svetu, ker se mu vidi najslabša gospodarska politika, če bi se na tem polju prikrivala kaka resnica, bodisi, da je ta resnica še tako bridka.

Pri ravnoisti priliki je župan grajal, da so se jemali v pokritje mestnih potreb denarji iz meščanske imovine in da se bo morala ta zadeva predvsem in najprej urediti. V tem pogledu naj gg. deželni revizorji zaslišijo omenjenega gospoda občinskega svetnika, ki bo te trditve gotovo potrdil.

Ako so torej deželni revizorji v rešnici zapisali v svoje poročilo, da je župan šel pod težo obdolžitve zastopnikov S. L. S. v mestnem svetu ljubljanskem pričel se pečati z uporabo denarjev iz meščanske imovine in ako to, kar so zapisali, sami tudi verujejo, potem bi ti revizijski gospodi dobrohotno svetovali, da naj se da prejkoprej preiskati! Zdravniško seve!

(Dalje prihodnjic!)

Srednješolski profesorji in službena pragmatika.

Pod vodstvom poslanca Kemerterja se je zglasilo odposlanstvo srednješolskih profesorjev pri ministrskem predsedniku in voditelju finančnega ministrstva, da intervirajo glede službene pragmatike srednješolskih učiteljev. Ministrski predsednik je izjavil, da dela ministrstvo ravno sedaj na službeni pragmatiki in da se temeljito bavi s temi vprašanji. Rekel je, da je učitelstvo lahko popolnoma mirno, ker so mu interesi učiteljskega pri srcu. Kot bivšemu naučnemu ministru mu je mnogo do tega, da se želje srednješolskih učiteljev vresničujejo. Odposlanstvo je ministrskemu predsedniku predložilo prošnjo, da naj se vladne odredbe ne tičejo samo ureditve prejemkov suplentov in penzij, marveč da naj se nakloni dobro službene pragmatike učiteljem vsaj za to leto tudi za nazaj. Odposlanstvo je naglašalo tudi, da je treba urediti ta vprašanja še pred zaključkom šolskega leta, da ne pride do stagnacije pri zasedanju učiteljskih mest, oziroma, da morejo profesorji, ki sedaj že služijo čez svoja leta, prositi za vpokojitev. Ministrski predsednik je obljubil, da bo vse te želje v polnem obsegu vpošteval.

Novo francosko ministristvo.

Radikalno - socialistična skupina je sklenila s 109 glasovi proti 4 glasovom, da bodo vsi člani te skupine odrekli novemu ministristvu Ribot zaupanje. Skupina zedinjenih radikalcev je sklenila poveriti poslanca Dalimierju nalogo, da interpellira novo vado glede njene politike. Kljub temu sklepu zedinjenih radikalcev zatrjujejo pristajati novega ministristva, da more nova vlada računati v pojutrišnji seji zborice s precejšnjo gotovostjo na zadostno večino. Z ozirom na to, da obljublja ministristvo Ribot v svoji izjavi vresničenje ene glavnih programatičnih točk radikalne stranke, namreč vresničenje dohodninskega in glavničnega davka, je računati na to, da se bodo številni zedinjeni radikalci najmanj vzdržali glasovanja ter na ta način pripomogli novi vladi do zmage. Poleg tega pa se zatrjuje tudi, da se bo del zveze Briandovih pristašev levice vzdržal glasovanja, da na ta način pokaže svojo nezadovoljnost z dejstvom, da je bila ta zveza pri sestavi novega ministristva popolnoma prezrta. Splošno se zatrjuje, da se bo vnela o vladni izjavi živahna debata. Zlasti so socialisti trdno odločeni brezobzirno napasti novo vlado zaradi njenega stališča v vprašanju triletne vojaške službe.

Ojačenje ruskih vojnih brodovij.

Komisija ruske dume je sprejela v seji, ki je trajala do 3. zjutraj, z vsemi glasovi proti trem glasovom kre-dite za takojšnjo ojačenje črnomo-rskega vojnega brodovlja. Vsi poslanci so soglašali v presojanju političnega položaja v tem, da se mednarodni

položaj vsled neprestanega oboroževanja vseh velesil od dne do dne slabša in da bi utegnili Turčija vsled krizna treh močnih oklopnih bojnih krizark, v bodoče dobiti premoč na morju. Zato so bili tudi nakazani krediti za tri nove oklopnice pod pogojem, da se postavijo spomlad leta 1917. Popolnoma armirane v listo bojnih ladij. Zastopnik mornariškega ministristva je nadalje tudi izjavil, da bo prišel v jeseni t. l. v novo zahtevo 600 milijonov rubljev za črnomo-rsko vojni brodovlje in za vojno brodovlje v Vzhodnjem morju.

Revolucija v Albaniji.

Avdijenca Trote pri nemškem cesarju.

»Lokalanzeiger« se bavi s poročili o avdijenci dvornega maršala al-banskega kneza Trote pri cesarju Viljemu. List piše tozadevno sledeče: Brez ozira na to, da te vesti ne odgovarjajo resnici, tudi nikakor ni misliti, da bi se bilo v dotični avdijenci tudi samo govorilo o vprašanju vojaške podpore kneza Viljema. List opozarja nadalje tudi na vest, da hoče baje knez brez boja odložiti svoje knežje dostojanstvo in zapustiti de-želo. Sedaj se pa poskuša siliti kneza v vlogo monarha, ki ga samo še velesile drže na površju. List pravi, da more konstatirati, da je vest, kakor da bi hotel nemški cesar Viljem stopiti iz svoje rezerve, popolnoma neresnična in dostavlja, da ravno tako malo ne namerava romunski kralj Karel izpremeniti svojega sedanjega stališča.

Italija in Avstrija v Albaniji.

Dunajski poročevalec berolinske »Kreuzzeitung« je baje izvedel, da se je avstrijska vlada prijateljsko obrnila do rimskega kabineta zaradi nastopa italijanskega poslanika v Draču Aliottija. Kak odgovor je dunajska vlada dobila, ni znano.

Preiskava proti italijanskemu polkovniku Muricchiju in italijanskemu profesorju Chinigu se, kakor poročajo iz Drača, nadaljuje. Baje so zaslišali 15 prič, ki so vse izpovedale obtežilo za polkovnika. V italijanski zbornici je zunanji minister marki di San Giuliano odgovoril na interpelacijo glede aretacije polkovnika Muricchija. Zunanji minister je obrazložil že znane dogodke ter izjavil, da je polkovnik Thomson odgovoril italijanskemu konzulu, da je bilo redarstvo z ozirom na to, da je zaslačilo Muricchija pri dejanju proti varnosti države, upravičeno ga aretirati, ne da bi bilo prej o tem obvestilo italijanskega konzula. Konzul pa je energično protestiral zaradi kršenja kaptulacij. Minister je potem sporočil zbornici, katero zadoščenje je pripravljena dati albanska vlada Italiji.

Holandski častniki.

Iz Amsterdama poročajo, da vzbujajo neprestani napadi Italijanov na holandske častnike na Holandskem veliko vznemirjenje. Poročilo holandskih častnikov konstatira, da delujejo poleg Mladoturkov tudi Italijani proti knezu. Konflikt polkovnika Thomsona z italijanskim poslanikom v Draču ima lahko za posledico, da bo holandska vlada odpopkicala iz Albanije vse svoje častnike.

Posredovanje Zedinjenih držav?

Iz Aten prihaja poročilo, da je poslanik Zedinjenih držav Williams dne 10. t. m. odpotoval v severni Epir. Pred svojim odpotovanjem je poslal atenskim poslanikom velesil pismo, v katerem sporoča, da ponujajo Zedinjene države svoje posredovanje v albanskem vprašanju. List »Nea Hellas« piše, da je ta ponudba med diplomati v Atenah vzbudila silno pozornost.

Stajersko.

Volitve v Laškem trgu. Slovenska javnost naj izve, da je odločila zmago v Laškem trgu — Delniška pivovarna. Čeprav graška »Tagespost« prav natančno ve, da se popije na Slovenskem samo 10% slovenskega in 90% tujega piva, a je bila Delniška pivovarna vendar vedno nasprotna, ker je spoznala njen narodni pomen. Že pred volitvami je vedela, da bo v Laškem trgu odločila Delniška pivovarna in je tožila: »Sloven-ci so bili neumorni z naseljevanjem v Laškem trgu. Bahnbrechend hat in dieser Beziehung die hiesige slovenische Brauerei gewirkt...« To je tudi istina. Več kot četrtino glasov v tretjem razredu so oddali uslužbenci te pivovarne. Tukaj se spozna narodnopolitični pomen lastne industrije, na tem slučaju se vidi, kako podpira narodno stvar, kdor podpira domačo industrijo. Če bi se konsumentje in gost, držali piva Delniške pivovarne v Laškem trgu, ki je danes po svoji kakovosti boljše od markaterega tujega piva, bi s tem pod-

pri ne le slovensko podjetje, ampak tudi slovensko narodno stvar. Če bodo naši ljudje podpirali Delniško pivovarno, pade lahko že pri prihodnjih volitvah v Laškem trgu tudi prvi razred in se s tem podere važna nemška in Markhlova postojanka.

Občinske volitve v Laškem trgu. Nemški listi napovedujejo nemški ugovor proti volitvam v 3. razredu in pravijo, da je celjsko okrajno glavarstvo vsled slovenskih reklamacij neopravičeno črtalo 12 nemških volilcev! Dosedaj še ni bilo slišati, da bi pri naših političnih oblastih kakemu Nemcu glede volitev krivico delali in je zato prav gotovo tudi celjsko okrajno glavarstvo laškimi nemškutarjem ni prizadelo. Nemci so povrh tega imeli brez vsake kontrole volitve v rokah in so se na nje pripravljali že celo zimo in spomlad; ako navzlic temu niso nič opravili, je to le znamenje slovenske moči v Laškem trgu in ničesar drugega. V »Tagespost« beremo tudi, da si laški nemškutarji niso prav na jasnem, kdo bi naj bil župan, ker je Weber pri volitvah pogorel. Mi bi jim vedeli dati dober svet: ako hoče imeti Laški trg dobrega in uglednega župana, naj volijo tudi nemškutarji Slovenca Konrada Elsbacherja; če pa hočejo imeti za župana brez-pomembnega in nevednega človeka, naj volijo Bucino ali pa Freceta. »Nemec« Frece je za volitve itak največ brusil pete in je napravil pet takih nemških volilcev, ki plačujejo vsi skupaj 10 vinarjev davka. Zaslugam primerno plačilo in »nemškemu značaju« Laškega trga primernega »nemškega« župana Freceta!

Iz Laporja. Gospa učiteljica Milena Kopriva, rojena Pavlič, je v sredo dne 10. junija umrla.

Iz Celja. Za inženirja k tukajšnjemu okrajnemu glavarstvu pride Janez Klimbacher iz Gradca; stavbni svetnik Avgust Ribišch pa gre iz Celja v Gradec. Škoda, da ni na Stajerskem v državni službi nič slovenskih inženirjev in so nastavljeni povsod sami ljudje, ki so nam več ali manj sovražni.

Dijaški kuhinji v Celju je poslal gospod Ernest Vargazon, revident Južne železnice na Zidanem mostu, 16 K, ki jih je nabral na fantovskem večeru gosp. R. Segule, asistenta istotam. Isti je poslal nadalje 30 K iz nabiralnika pri gospodu Juvanciču. — Gosp. dr. Josip Ser-nec je poslal društvu 15 K iz kazenske poravnave S. in M. proti V. — Iskrena hvala in v posnemanje!

Iz St. Jurja ob Južni železnici. Poročali smo v naših listih o malverzacijah pri oblini in pozivamo še enkrat celjsko okrajno glavarstvo, da vse potrebno ukrene. Pisanje »Slovenskega Gospodarja« o »neznačajnosti, neumnosti, surovosti in podlosti« ljudi, ki hočejo imeti pri občini red in pošteno gospodarstvo, je smešno in ne bo nič pomagalo.

Iz Sedišča je priobčil zadnjič »Slovenski Gospodar« napade na gospoda Jakoba Zadravca, ki jih pa tokrat že preklicuje.

Lažnjivost klerikalnega časopisa. »Slovenski Gospodar«, »Straža« in »Slovenec« so zagnali ob Veliki noči velikanski krič, da je Dominik Koser, sin stajercijanskega umrlega župana v Spodnjem Gašteraju pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah, hotel zastupiti svojo mater. Tega Dominika Koserja je zastopal v pravdi proti bivšemu sentjurskemu kaplanu Bosini, lenarški narodni odvetnik dr. Milan Gorišek. Kaplan je mlađega Koserja ponoči na cesti napadel in poškodoval, ter je bil končno obsojen na ječo, a ga je cesar pomilostil na globo 1000 K. Iz dejstva, da je dr. Gorišek zastopal Dominika Koserja, pa so klerikalni listi skovali celo »nemškutarsko-liberalno zvezo« in o Veliki noči je pisalo vse gori imenovano klerikalno časopisje, da so »liberalci« izgubljeni in ničvredni ljudje, ker je Dominik Koser hotel zastupiti svojo mater, ko je bil kot vojak na dopustu in se je z vdovo sprl, ker ta ni hotela vložiti prošnje, naj fanta spuste domov. Vojaško sodišče je preiskalo celo zadevo in mlađega Koserja obsodilo na tri tedne zapore, ker je grdo ravnal z nekim orožnikom, ki ga je mati poklicala proti njemu, o poskušnem umoru pa še govora ni bilo. Radovedni smo, ali bo naše tako zelo »krščansko« časopisje toliko pošteno in bo stvar pojasnilo. Dosedanje skušnje nas uče nasprotno; vsaka še tako neutemeljena in neumna laž jim je dobra, da udarijo po nas.

Od Sv. Lenarta v Slovenskih goricah. V soboto dne 6. junija je prišlo ob priliki nabora pri Sv. Lenartu do prave vojske med fanti iz Zimice na eni in orožniki na drugi strani. Prepri se je začel pred vsem med fanti, kateri so se med seboj skregali radi izgubljenega ali ukradenega desetaka. Orožnik Mlinarič je stopil k prepirajoči se gručici ter zahteval, da se naj razidejo. Fantje niso ubogali, mogo-

že so se zoperstavili orožniku. Tu so pristopili še drugi orožniki ter hoteli napraviti siloma red. Naenkrat je bil ogenj v strehi. Padale so zaušnice, orožniške čelade so opletale in končno se je videlo, da je Leon Fras z vso silo vrgel orožnika Veleja ob tla. Ta se je hitro pobral in je Frasa zabodel z bajonetom dvakrat v nogo. Ostali orožniki so vkleknili najhujše razgrajaje, kakor Leona Frasa, Mihaela Frasa in Franceta Žizka. Pri uklenitvi pa se je zavzel za fante France Škof, župan v Zimici, ki je s tako silo zahteval izpust fantov, da so bili orožniki prisiljeni radi javnega nasilstva zapreti tudi župana. — Kdo je vsega kriv? Zganjen in vino! Občudujemo samo vojaško oblast, ki odreja nabore kakor nalašč v krčmi in daje s tem lahkomišelnim fantom še več prilike k neumnemu pijančevanju in razgrajanju.

Iz Ormoža. V nedeljo, dne 14. t. m., bo živahno v Ormožu. Ob 7. zjutraj se začne sokolska tekma panonskega okrožja mariborske župe. Nato se vrše razne vaje. Ob 11. uri dopoldne bo slavnostno zborovanje učiteljskega društva za ormoški okraj, katero slavi ta dan svojo 40letnico. Ob 1. uri bo banket tega društva. Ob 3. uri se začne velika slavnost ormoške Čitalnice v proslavo njene 30letnice. Te slavnosti se udeležijo narodno učiteljsko korporativno. Vabljeni so vsa narodna društva ormoškega okraja in nekatera drugih okrajev ter vsa sosedna hrvatska društva. Pri sokolski telovadbi nastopijo bodo moški in ženski naraščaj ter moški in žensko članstvo. Slavnostni govornik bo razvijal 30letno zgodovino ormoške čitalnice. Nato bo sledil raznovrsten pevski in godbeni koncert pod vodstvom Domicijana Serajnika. V raznih šotorih bodo prodajale naše dame vina, šampanjca, slaščice in razna druga okrepčila in če nam Jupiter Pluvius ne bo štrne zmešal, utegne ta slavnost trajati do ranega jutra. V zgodovini ormoške Čitalnice se zrcali vse narodno in politično življenje v ormoškem okraju. Koliko znamenitih mož je sodelovalo pri tem društvu! Deloma so pomrli, deloma pa še žive v raznih krajih naše domovine kot vrli narodnjaki. Slavnost bo dokumentirala tesno zvezo učiteljskega društva s Čitalnico, posebno je poudarjati, da je narodno učiteljsvo vedno odlično sodelovalo pri vseh podjetjih Čitalnice, tako, da se Čitalnice brez narodnih učiteljev sploh predstavljati ne moremo. Ker bo dan 14. junija t. l. zgodovinskega pomena, vabimo prisrčno vse rojake ob blizu in daleč, da nas ta dan počastijo.

Učiteljsko društvo za ormoški okraj slavi dne 14. junija t. l. svojo 40letnico, na katero vabi vse prijatelje učiteljskega in narodne šole. Spored: I. Sprejem gostov v Ormožu pri vlakih: a) od vzhoda ob 6. uri 54 min. zjutraj; b) od zahoda ob 10. uri 26 min. dopoldne. II. Slavnostno zborovanje v ormoški okoliški šoli. Začetek točno ob 11. dopoldne III. Skupni obed v Škorčičevi dvorani ob 1. popoldne. Kuvert za osebo 3 K 40 v. Pri banketu koncertuje polnoštevila godba okol. gasilnega društva pod vodstvom kapelnika tov. D. Serajnika. IV. Skupna udeležba slavlja 30letnega obstoja ormoške čitalnice. Opomba: Slavnost se vrši pri vsakem vremenu.

Drobne novice. Iz Maribora. V torek zvečer si je rezervni podčestnik Zupan v vojašnici 47. pešpolka iz službene puške pognojil kroglo v levo stran prsi. Težko ranjenega so ga spravili v bolnico. — Iz Maribora. Umril je trgovec in lični posestnik Kristjan Troger. — V Štorah pri Celju se je pri premikanju tovornih vozov ponesrečil železniški delavec Franc Tanšek. Eno nogo mu je skoraj čisto zmečkalo. — Pri Sv. Benediktu v Slovenskih goricah je zadela 5. junija kap kmeta Andreja Zernca, ko je kosil zjutraj deteljo na polju. Obležal je na mestu mrtev.

Koroško.

Škoda vsled letošnjih poplav na Koroškem se da precejšnje šele sedaj, ko so vode upadle in so reke in potoki zopet v svoji normalni strugi. Na mnogih krajih, kjer je ob strugi Drave in Gline bil mehak svet in kjer ni bil ta na poseben način zavarovan, je voda odnesla velike plasti zemlje. Posledica tega je bila, da je nanesla voda tam, kjer je poplavila v bližini strug se nahajajoča polja in travnike, tjakaj velike množine peska in zemlje, to pa tako, da na nekaterih krajih za letos ni pričakovati nobenega sadu. Zlasti prizadeti so po poplavi nekateri posestniki ob Glini. Več poslancev se je obrnilo že na vlado, da preskrbi podporo po ujmi hudo prizadetim ljudem. Deželna vlada je že pričela s precevanjem škode.

Darila za žrebce in žrebete v Trgu v letu 1914. Darila za žrebce in

žrebete v Trgu na Koroškem se bodo zaradi dne 20. in 21. septembra v Judenburgu se vršecga ogleda žrebcev delila letos izjemoma na dan 13. in 14. septembra.

Drobne novice. Ne zgoda. Iz Št. Vida ob Glini poročajo, da je napadel nek hud pes na sprehodu se nahajajočega tamošnjega kaplana Kienbergerja ter ga vgriznil v stegno. Čez par dni pa je noga kaplanu tako otekla, da so ga morali prepeljati v bolnišnico usmiljenih bratov. Zadolbil je zastrupljenje krvi. — Smrtne opeklane. 8. t. m. opekeli se je v Celovcu pri štedilniku šestletni Ferdinand Schauer in sicer tako, da je vsled zadobljenih opeklin še isti večer izdihnil. — Tatvina. V predso-bno stanovanja posestnice papirne trgovine Karoline Švajger v Celovcu se je vtihotapil te dni neznan tat ter odnesel črno usnjato torbico, v kateri je imela Švajgerjeva zlato damsko uro, zlat prstan v vrednosti 100 K in črno denarnico, v kateri je imela še več kron denarja. O tatu nimajo še nobene sledi.

Primorsko.

Izpremembe v policijski službi. Komisar Rudolf Modrič je premeščen iz Pulja v Split, komisar Gustav Stasny iz Šibenika v Trst, prov. koncipist Ivan Francetič iz Pulja v Šibenik, koncipist Josip Zorec iz Zadra v Pulj, koncipist dr. Viktor Miloslavčič iz Pulja v Zader in komisar dr. Maks Platter iz Trsta v Pulj.

Silna jeza Italijanov v Gorici. Velikanski krik so zagnali Italijani vsled sokolske veselice, ki se je vršila v nedeljo. Preje so hodili okrog glavarstva, policije, županstva itd., a vse skupaj jim ni nič pomagalo. Ves ta kolosalen aparat, ki so ga napeli proti Slovincem, Italijanom ni nič pomagalo, slovenska veselica se je vršila v najlepšem redu in miru, tako, da so bili Italijani direktno osmešeni, ker ni bilo njihovih napovedanih demonstracij. In to tako silno boli Italijane, da so napovedali take velike demonstracije in — da jih ni bilo.

Okrajno sodišče v Trstu in slovenščina. Pri okrajnem sodišču za kazenske stvari v Trstu vladajo razmere, ki kriče po nujni pomoči. Pri tem sodišču ni niti enega sodnika, ki bi znal slovensko občeati s strankami. Sami Italijani in nič kot Italijani! Samo predstojnik takozvane slovenske sekcije, ki pa je seveda tudi Italijan, razume nekoliko jezik večine prebivalstva, kateremu se pri tej sodnji reže kruh pravice. Pri takih razmerah so stranke seveda izpostavljene najhujšim šikanam. Silijo jih, da morajo govoriti italijansko, če znajo ali ne. Da je to stranki, ki italijanskega jezika ni popolnoma večša, prav pogosto v kvar, je samo ob sebi umljivo. Če ima potem nasprotnik Italijan še odvnetika, se prav pogosto zgodi, da pride slovenska stranka samo zato, ker ne zna italijanskega jezika, v nesrečo. Še delj gredo pri tem sodišču. Če le ni mogoče iz kakega Slovenca iztisniti italijanske izpovedi, pa pokličejo kakega sodnega slugo ali paznika kot tolmača. Tudi pritožbe ne zaležejo nič, vsled česar je izdal sodnik Caharija, vodja okr. sodišča, v kazenski stvari napadenih slovenskih učencev trgovske šole proti Italijanom, kakor posnamemo po »Edinosti«, ferman, ki se glasi: »Razprava se mora vršiti v italijanskem jeziku in ako priče, oziroma zasebni udeleženci in zasebni obtožitelji ne razumejo italijanskega, naj se pritegne tolmača za slovenski jezik. Zato je slov. branitelj pri razpravi protestiral proti takemu nezaslišanemu nasilju ter ugovarjal posebno pritegnitvi tolmača, ker je v Trstu vendar slovenski jezik deželni jezik. Ko je interveniral pri predsedniku Cahariji v tej zadevi, se je ta izgovarjal, da mora tako postopati, dokler vlada sedanji sistem. Če pa bi hotel ugoditi vsem predlogom za slovenske razprave, bi se 50% vseh razprav moralo vršiti v slovenskem jeziku. Toliko samo, da pribijemo ta veliki kulturni škandal.

Hiša v ulici dell' Orologio, kjer se bo nastanila hrvatska šola, hudo peče »Piccola«. Huduje se nad bankami, ki upravljajo slovenski denar, huduje se nad Hrvati, ki so baje samo Slovincem priskočili na pomoč, huduje se nad Slovenci, sploh nad vsem slovanstvom ter sumniči na vse strani.

Drobne novice. Poizkušen umor. 27letni težak Peter Miletič ljubimkaval je že delj časa z omoženo babico Terezijo Obrica v Trstu. Ona pa se ga je že naveličala in ga je predsočnejem spodila, ko je prišel k njej. To pa je Miletič tako razjezilo, da je potegnil revolver in ustrelil na svojo bivšo ljubico. K sreči je ni zadel in mu je ušla na cesto. Miletič je skočil za njo, a ko je videl, da ga zasledujejo ljudje, je pobegnil. Kmalu nato pa ga je policija našla in aretirala. —

Poizkušen samomor. V sredo je proti polnoči skočila neka neznana ženska s pomola sv. Karla v Trstu v morje. Rešili so jo še pravočasno in jo prepeljali v bolnišnico. — Dvojna teška telesna poškodba. V neki mali gostilni v starem mestu v Trstu so se gostje med sabo sprli, pri čemur je neki neznanec zasadił nož Ivanu Depase v prsi, njegovega brata Antona pa v trebuh, tako da so mu takoj izstopila čreva. Napadalec je pobegnil, oba ranjena brata pa so prepeljali v nevaren stanju v bolnišnico. — Ponesrečen vlom. Predvčerajšnjem je zalotil neki policijski stražnik dva vlomilca, ki sta hotela vlomiti v vinski točilnico v ulici Romagna št. 8 v Trstu. Ko sta opazila stražnika sta pobegnili, a le enemu se je posrečilo pobegniti, med tem, ko je drugega stražnik ujel. Je to 21letni brezposelni Viktor Presse. O drugem vlomilcu nimajo še nobene sledi. — Pohotnež. Včeraj so aretirali 20letnega Josipa Cosettija v Trstu, ker je 15. aprila t. l. posilil neko 17letno dekle.

Dnevne vesti.

† Zopet denunciacija. Tisti dan, ko je s podporo pruskih mark izhajajoče glasilo c. kr. nemških nacionalcev v južnih deželah, razpiti »Grazer Tagblatt«, glasno zatrobilo na vsenemški rog in se navdušilo za združenje avstrijskih dednih dežel z Nemčijo, je v ravno tem listu izšel članek, ki se kar cedi samega avstrijskega patrijotizma in obisa slovensko dijaštvo v Ljubljani z najhujšimi obdolžitvami. Ta nemška kunjavi je v večernem listu po pangermansko, v jutranjem listu pa avstrijsko-patrijotično in zvenekaje z judeževimi srebrniki, dobljenimi iz Nemčije, kliče vlado na boj proti ljubljanskemu dijaštvu. To je baje zakrivilo strašne stvari, zlasti dijaštvo na realki, najgroznejše pa je, da se baje zbira okrog društva »Prosveta«. Kar mrgoli denunciacij, kakor da so slovenski realci sami veleizdajalci in puntarji, ki hočejo Avstrijo razdeliti... Kar tema se dela človeku pred očmi, ko čita te gorostasnosti. Za nameček je nemški dununcijant še oblatil svojega slovenskega stanovskega tovariša, češ, da je provzročil dijaški štrajk. Besnost tega nemškega profesorja sega tako daleč, da se milo pritožuje, češ, dijakji so bili radi dijaške stavke premalo kaznovani. Podl nemška duša bi bila najraje videla, da je šolska oblast slovenske dijake kar decimirala. Ob enem zabavlja »Schuffenblatt« na cvetlični dan, češ, da so bili posebno Nemci in klerikalci nadlegovani. Če so nabiralke poznale kakega Nemca ali klerikalca, so se mu od daleč umaknile. Ako je bil sploh kak Nemec ali klerikalec naprošen za kak dar, se je to zgodilo pomotoma, sicer pa je bilo vsakemu dano na prosto voljo, da dar odkloni in živa duša bi ne bila kihnila.

† Napadno imenovanje. Ljubljana pozna pokvarjenost in lažljivost klerikalcev tako temeljito, da se ne da vznemiriti, pa naj klerikalci še take bombe mečejo. To se je pokazalo sedaj pri »reviziji« mestnega gospodarstva. Taka polomija! Revizijsko poročilo je vzel župan sam v pretres in vsaka beseda v njegovem odgovoru je zaušnica revizorjem in za njimi stoječim poštenjakom. S temi uradniki deželnega odbora, ki so to revizijsko poročilo skovali, se bo moč še pomeniti, kajti ti uradniki so prisegli, da bodo vestno in pošteno izvrševali svojo uradno dolžnost, napravili pa so lažljivo in zvijačno poročilo. Na čelu teh uradnikov sta stala nekdanja liberalca Zbašnjik in Lintrner, ki sta se za dobre službe klerikalcem prodala.

† Ljubljanski škof je učakal res lep uspeh. Tožil je bil nekega agenta, ker je ta na klerikalna izzivanja v neki krčmi na Vipavskem izrekel besede: »Škof ima tudi eno punčko, eno prav lušno punčko.« Mož je bil v Vipavi obojen na 30 K globe. Škofu pa to ni zadostovalo. Njemu ni bilo le na tem, da je bil agent obojen in torej dokazano, da mu je delal krivico, ampak hotel je tudi hudo kazeti. Najraje gavage. Škof se je torej pritožil, da je kazeti prenizka in deželno sodišče je njegovemu milemu srcu izkazalo to veliko zadoščenje, da je agentu povišalo kazeti na pet dni poostrenejega zapor. Po »Slovincu« so-deč, je bil škof tega zelo vesel. Morda je bil celo tako vesel, kakor takrat, ko ga je poredni litijski okrajni glavar rajnik Stefan Lapajne vodil po Šmartnem pri Litiji od katoliške hiše do katoliške hiše... O kako veselo storjice je znal dobri Stefan Lapajne povedati o teh obiskovanih v Šmartnem pri Litiji.

† Obojen klerikalni agitator. Pred okrajnim sodiščem v Senožečah je bil te dni obojen klerikalni agitator Anton Marinšek iz Smlbela, ker se je v svoji klerikalni go-

rečnosti lotil osebne časti samostojnega kandidata župana Lavrenčiča, na 30 kron globe, oziroma tri dni zapor. — Drugi še pridejo na vrsto.

† Pri včerajšnji šenkavski procesiji je prišlo deželnemu predsedniku baronu Schwarzu slabo, da je moral stopiti iz procesije v senco. Kakor znano, gredo pri tej procesiji tik pred nebom zastopniki deželnega odbora, takoj za nebom pa deželni predsednik. Deželni odbor so zastopali dr. Šusteršič, dr. Lampe, dr. Zajec in dr. Pegan, ki so se tako vedli, da so se ljudje kar spogledavali. Govorili so med seboj, se smejali, Lampe, Pegan in Zajec so fiksirali ljudi in se jim nekako zmrdovali, posebno pa Lampe. »Slovenec« je v sredo priporočal, da naj se vsi, ki procesijo gledajo, vedejo povsem dostojno in spoštljivo, zastopniki deželnega odbora, ki hoče biti zaščitnik popolnosti in dostojnosti, so se pa v procesiji obnašali kot ljudje zelo pomanjkljive izobrazbe. Ker je baron Schwarz imel te politične katoličane tik pred seboj, mu je pri znani njegovi pieteti najbrž zaradi njih obnašanja prišlo slabo. Mari naj bi bili dr. Lampe, dr. Šusteršič, dr. Pegan in dr. Zajec, ki so v jeziku tako vneti, da se cerkvene manifestacije izvrše čim vspešneje, molili rožni venec, kot so ga molili priprosti ljudje. To bi bilo vspešneje, in stavimo glavo, da bi se katoliška misel v Ljubljani visoko dvignila, če bi n. pr. dr. Šusteršič molil naprej, oni trije pa odgovarjali.

† Dvorni svetnik Josip Gerdešič. V starosti 80 let je v sredo umrl v Novem mestu vpokojeni predsednik ondotnega okrožnega sodišča gospod dvorni svetnik Josip Gerdešič. Pokojnik je bil odlični sodnik in se tudi v najhujših časih ni dal premakniti z narodnega stališča. Učival je splošno spoštovanje v vseh krogih in bil častni član novomeške in višnjegorske. Za svoje zasluge na sodnem polju je bil odlikovan z redom železne krone III. vrste. Pokojnik je svoje dni služboval v Ljubljani in je kot sodni nadsvetnik predsedoval obravnavi, s katero je politična hudobija hotela uničiti dr. Tavčarja. Predsednik Gerdešič je bil vedno zvest in zanesljiv pristaš narodno-napredne stranke in tega ni samo posvedočil pri volitvah, ampak tudi pri drugih prilikah. Ko je bil dr. Tavčar deželni poslanec dolenskih mest, se je g. Gerdešič kot aktivni sodni predsednik udeležil vsakega njegovega shoda. Da, še pred dvema leti, že star in bolehen, je pokazal svojo vneto za napredno stranko. Ko je kanonik Žlogar naskočil pri takratnih volitvah mestno občino in so bili narodno-napredni volilci nekaj razdvojeni, je bil predsednik Gerdešič jako žalosten in je vedno mislil, kako bi se razdor poravnal. Ker je takrat prišel neki ljubljanski rodoljub, s katerim je bil jako dobro znan, v Novo mesto, ga je povabil k sebi in ga prosil, naj dela z vsemi močmi na to, da se napredni volilci zopet združijo. In res — združenje se je posrečilo in zmaga je bila popolna. Tudi predsednik g. Gerdešič, dasi že star in na nogi bolan, je prišel volit. Taka doslednost in značajnost je dandanes pač redka. Leto po volitvi so umrle-mu predsedniku nogo odrezali in od takrat je malokdaj zapustil svojo vilo. Njegovo srce pa je bilo vedno pri naši narodni stvari. Bodi blagemu rodoljubu, odličnemu sodniku in nemajano zvestemu somišljeniku ohranjen časten spomin!

† Tadija Smičiklas. V sredno popoldne je bil v Zagrebu pogreb predsednika Jugoslovanske Akademije znanosti in umetnosti, zgodovinarja Tadija Smičiklasa. Telo pokojnikovo je bilo na parah v svečani dvorani Jugoslovanske Akademije, odkoder se je vršil sprevoz. Pred četrto uro se je napolnil ves Akademij-ski trg in Zrinjevac z odlično publiko, a gosti špalirji so polnili tudi vse ulice, koder se je kretal pogreb. — Električna je gorela po vsem mestu. Cerkveno funkcijo je opravljal uni-jatski škof dr. Julije Drohobecy, a pogreba se je udeležil tudi rimsko-katoliški nadškof dr. Ante Bauer in pa zagrebški pravoslavna duhovščina. Razen načelnikov civilnih oblasti in bana dr. Ivana barona Škerleca, so velikega pokojnika k zadnjemu počitku spremljali zastopniki kulturnih organizacij vseh treh delov našega naroda, hrvatskega, slovenskega in srbskega. Za Jugoslovansko Akademijo je govoril akademik Vladimir Mažuranič, za srbsko kr. Akademijo bivši minister dr. Vladan Gjordjevič, za zagrebško vseučilišče prof. dr. Šišić, za »Matico Hrvatsko« njen predsednik Krsto Pavletič, za »Matico Slovensko« dr. Fr. Ilešič. Zaslužnega zastopnika Strossmayerjeve jugoslovanske misli je na poseben način počastila jugoslovanska nacionalistična omladina zagrebške univerze; deset vseučilišnikov je neslo krsto iz Akademije na mrtvaški voz in s posebnim govorom se je ob grobu zastopnik

Omladine poslovil od moža, ki sredi političnih viharjev in kljub nasprotnim tendencam nikdar ni zatajil svojega jugoslovanskega kulturnega programa.

— Vojaška sodišča. Nadporočnik - avditor dr. Friderik Šimak je imenovan za stotnika - avditorja pri garnizijskem sodišču v Ljubljani. — Major avditor v Ljubljani, Fran Prikrjil je premeščen v Olomuc. Major - avditor pri domobranskem sodišču v Ljubljani, Otokar Adam, je premeščen v Olomuc; nadporočnik - avditor pri domobranskem sodišču v Ljubljani Viktor Kokač je premeščen v Zadar. Za predstojnika domobranskega sodišča v Ljubljani je imenovan stotnik - avditor Rudolf Walland, za nadporočnika - avditorja v Ljubljani pa dr. M. Buchmüller.

— Tekma zrakoplovov v Ljubljani ne bi mogla povzročiti večjega zanimanja, kot ga je povzročila vest, da se vrši v nedeljo popoldne velika ljudska veselica na vrtu in v areni »Narodnega doma«, katero priredi v korist svoje knjižnice politično in izobraževalno društvo za kolizejski okraj. — Na programu so same privlačne točke. Narodne dame kar tekmujejo med seboj, da veselica čim lepše uspe, orkester »Sokola I.« bo pa tudi izvršil svojo dolžnost. — Ker je parola prirediteljev: lačne nasititi, željne napojiti ter žalostne razveseliti, naj bo geslo našega občinstva: z obiskom veselice knjižnici mal dar podeliti. Rodoljubi, vsi na krov!

— Policija pri policiji. Pri včerajšnji šenkavski procesiji je na Sv. Jakoba trgu delal red tudi stražnik št. 2. Odkod so tega človeka dobili k nam, ne vemo, koliko nam je znano, da za silo lomi slovenščino in da je dva dečka brez vsakega vzroka naglal z »Lausbuben«. Ko so pa nemške frajle šulferajnske prišle zraven, jih ni rinil nikamor nazaj, Slovenci in Slovenke mu pa nikoli niso bili dosti nazaj pomaknjeni.

— Z Viča. Poročil se je dne 10. rožnika t. l. br. Fran Boltežar, podstarosta Sokola na Viču, z gđc. Ivan-ko Trost. Iskreno čestitam!

— Bolezni, ki se morajo naznaniti. Odredba notranjega ministrstva z dne 5. maja t. l. razširja krog v zakonu z dne 14. aprila 1913 označenih bolezni, ki se morajo naznaniti. Osepnice, umumps, dušljivi kašelj so podvrženi krajevnim predpisom naznanitve.

— Ničmanova ustanova za eno revno vdovo iz šentjakobske fare (120 K) je od vlade razpisana. Razglas je nabit na magistratu.

Samomor v Medvodah. Antonija Topolovšek iz Velikega kamna pri Vranskem je iz neznanega vzroka v Medvodah izpila neko kislino in se tako poškodovala, da je v bolnišnici umrla.

Zastrupljenje. Posestnik Janez Anžur iz Roj pri Veliki Loki je imel v omari, kjer je hranil kruh in vino tudi steklenico octove kisline. Njegov sinček je izpil nekaj te kisline misleč, da je vino ter se tako opekeli, da je še tisto noč umrl.

Suroveži. Jakob Kopriva iz Peči pri Lukovici se je tako napil, da je obležal na cesti. Fantje pa, namesto da bi mu pomagali, so brezzvestnega dedca — tolkli s kamni in poleni po glavi in skakali po njem z nogami.

Iz Št. Janža. Janez Jakšič in še dva knapa so 8. t. m. delali v premogokopu. Jakšič je bil pri tem tako poškodovan, da je čez par ur umrl.

Ubil se je hlapec Andrej Bolta v Jaršah. Prekrenil se mu je voz in ga tako pobil, da je umrl.

Požari. Dne 8. t. m. je v Ratečah pogorela hiša posestnice Jere Sotlar, škode je 2600 K. — V Uršnih Selih pri Toplicah je pogorela hiša Jož. Kukovca. Škode je 1200 K. — V Brodu pri Št. Vidu je gorelo pri mizarju Mihaelu Kopaču, ki ima škode 4500 kron in pri Ani Trnovce, ki ima škode 4000 K.

Iz Postojne. Z ozirom na notico o shodu v Postojni, kjer je omenjen sedaj že umrl župan Dekleva, moramo omenjati, da župan nima posla z mestnim oskrbništvom. Če se zamore o kakih pregreških sploh govoriti, so bili isti le pri mestnem oskrbništvu in ne zadene zanje pokojnega župana nobena odgovornost.

Iz Mostarja v Hercegovini se nam piše: Mostar je glavno, ob reki Narenta ležeče mesto okupirane Hercegovine. Prebivalci se dele v muzlimane, Srbe in Jude. Vsa podjetja, vse boljše trgovine so v rokah Judov. Ali bi ne bilo mogoče, da bi — v zadnjem času nekoliko se razvijajoči Mostar — eksistiral brez raznih Moricjev, Davidov, Sar e tuji quanti?! Bil sem v Skadru, bil sem v Draču itd., pa povsod samo Jud i Jud! — V zadnjem času se je v prej tako strašno zanemarjenem Mostaru počelo malce gledati na lepoto i snago; mnogo je pa še nedostatkov, ki bi se dali z malo vsoto odstraniti. Tako na primer si tujec, ki so mi

mostarske razmere nepoznane, kaj lahko nogo zlomi na mostarskih ulicah celo pri belem dnevu. Nedavno temu smo dobili električno razsvetljavo, ki je odstranila slabobriče petrolejne svetilnice. O uvedanju električne razsvetljave se čuje mnogokaj pa le šaljivega, kar priobčim ob priliki v »Slov. Narodu«. — Za danes le eno zgodbo, katere se je nedavno dogodila. Bivši vžigalec petrolejnih svetilk, neki muzliman pride k mostarskem županu Muj-Aga Homadina in mu toži svojo bedo, kajti zaradi upeljave električne razsvetljave je izgubil svojo bomo službo. »Pa eto, da nimaš ništa jesti, hajdi u Narento«, mu da Muj-Aga Homadina nasvet. In ubogi muzliman sluša ta komodni nasvet in si v valovih Narente konča svoje življenje. — Nedavno temu so v bližini Mostarja v Radopolju Srbi prav pošteno naklestili nekega muzlimana. To je pa mostarske muzlimane tako »razburilo«, da so se hoteli s puškami oborožiti in vse radopoljske Srbe postreliti. Ko je pa ena kompanija 22. inf. pešpolka nasadila bajonete na puško, je padlo muzlimanom srce v hlače. Večje nesreče se — hvala Mohamedu — ni pripetilo.

Dijaki c. kr. gimnazije v Kranju prirede v soboto javni telovadni nastop na gimnazijskem dvorišču (v slučaju nrugodnega vremena v gimnazijski telovadnici). Vstop prost. Prostovoljni prispevki za dijaško kuhinjo se hvaležno sprejemajo.

Obrtno gibanje meseca maja 1914 v Ljubljani. Meseca majnika t. l. je pri mestnem magistratu priglasilo svojo obrt 23, odglasilo pa 13 obrtnikov. Priglasili so: Tvrda D. Rakusch, Vodnikov trg 5, trgovino z železnino. Leopold Zvolinski, Miklošičeva cesta 16, obrt mehanikov. Adolf Zabajek, Šolski dvored, mersarski in prekaževalski obrt. Amalija Pegan, Kolodvorska ulica 26, izdelovanje ovratnic. Engelbert Skušek, Dunajska cesta 7, trgovina z mešanim blagom. Terezija Bahovec, Florijanska ulica 9, branjarija ter prodaja piva in sodovice v steklenicah. Albert Willitzer, Poljanska cesta 12, trgovina z manufakturnim blagom in narejeno obleko. Rudolf Mohar, Sv. Martina cesta 10, tapetniški obrt. Fran Žitnik, Karolinska zemlja 20, trgovina s prašici. Ivan Kunovar, Stari trg 10, trgovina z mešanim blagom. Marija Solar, Sv. Jakoba nabrežje 33, prodaja čevljev. Alojzija Repič, Razpotna ulica 10, trgovina s kurivom. Alojz Vavpotič, Tržaška cesta 24, zlatarski in srebrarski obrt. Marija Breznikar, Sv. Petra cesta 29, pranje in likanje perila. Aleksa Loschdorferjeva, Marije Terezije cesta 13, prodaja manufakturnega, drobnega in galanterijskega blaga, obleke, perila in papirnatih izdelkov. Ana Lukman, Šolski dvored, prodaja sadja, slaščic in kruha. Dežela Kranjska, Turjaški trg 1, koncesija za obrtno grajenje naprav za proizvajanje in napeljevanje elektrike. Jožef Pajntar, Rimska cesta 11, mizarški obrt. Fran Ravnihar, Linhartova ulica 22, tesarski obrt. Fran Florjančič, Selenburgova ulica 6, trgovina s kolesi, motorji in avtomobili. Anton Karbl, Radeckega cesta 2, prodaja klobas. Vincencija Urbas-Urlep, Komenskega ulica 16, prodaja klobas ter Pavel Stele, Sv. Petra nasip 17, fižakarski obrt z uporabo avtomobila. — Obrt so odglasili: Ivan Pezič, Florijanska ulica 24, izdelovanje tamburic. Božidar Lasetzky, Mestni trg 12, trgovska agencija. Sirena Schwarz, Sv. Petra cesta 36, trgovina z manufakturnim blagom in narejeno obleko. Julija Murnik, Ambrožev trg 9, trgovino z mešanim blagom. Fran Mrhar, Hilšerjeva ulica 12, kleparski obrt in vodovodna instalacija. Karel Počivavnik, Miklošičeva cesta 8, prenočevanje tujcev. Gabrijel Kladerotti, Mestni trg 13, brivski in frizerski obrt. Ivan Gril, Kolesijska ulica 9, gostilničarski in krčmarski obrt. Hinko Richter, Trnovski pristan 15, trgovina z mešanim blagom. Tvrda Stefan Nagy, Vodnikov trg 5, trgovina z železnino. Marija Vašelj, Kladezna ulica 1, prodaja živil. Haim Adjiman, Selenburgova ulica 6, trgovina s preprogami, vezeninami, šali in čipkami ter Andrej, oziroma Uršula Trškan, Cegnarjeva ulica 4, gostilničarski in krčmarski obrt.

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. V času od 31. maja do 6. junija 1914 bilo je 25 novorojencev, 1 mrtvorojenec, umrlo pa 24 oseb, med njimi 11 domačinov in 13 tujcev. Umrlo je za otročico 1 oseba, za jetiko 2, vsled nezgode 2, vsled samomora 1, za različnimi boleznimi pa 18 oseb. Za infekcijskimi boleznimi so obboleli v tem času: za otročico 1 oseba, za škrlatno 1 in vsled vrtice 2.

Polnočno soince, svetovna senzijska učinkovitost po Laurids Brunnu, predvaja se danes v kine-

matografa »Idena«. Polnočno soince je drama v 5 dejanjih, vzeta iz življenja rudarjev. Jutri, v soboto, krasna veseloliga »Š 80«, odstavka II.

Tatava smola. Brezposelni hlapec Jožef Ocepelj je v ponedeljek po raznih gostilnah popival ter prišel v po pijanosti na dvorišče tvrde »Balkan« in izmaknil tam stoječe kolo, s katerim se je odpeljal po Dunajski na Marije Terezije cesto. Mož je sicer vozil zdaj sem, zdaj tja, a ga poklica-

ni stražnik kljub temu ni mogel dohiteti. Ko se je tako peljal po Marije Terezije cesti, sta prišla nasproti dva orožnika in ker sta videla hiteti stražnika za kolesarjem, sta ga prišla in izročila dolemu stražniku, da ga je aretoval.

Kolo ukraden. Danes dopoldne je šel hlapec Jožef Sušnik, obiskat svojega brata v semenišče ter popustil na dvorišču svoje 120 K vredno kolo, katero mu je dosedaj neznani tat med obiskom ukradel.

Zbirka cvetličnega dneva v korist družbe sv. Cirila in Metoda in društva

„Kranjbor“ v Ljubljani dne 6. in 7. junija 1914.

I. Mesta.

1. Zaloga, Mestni trg 17. (ga. M. Govekar)	295 K 01
2. kavarna Zalaznik (gdč. Zalaznik in gdč. Klešnik)	65 . 89

360 K 90

II. Sv. Petra predmestje.

1. Zaloga v gostilni Zupančič, Ahacjeva cesta (gdč. Bavdek in gdč. Kenda)	159 K 79
2. Zaloga v Kolodvorski ulici (ga. Šega)	153 . 17

312 . 96

III. Frančiškansko predmestje.

1. Zaloga, kavarna Evropa (ga. Ružička in gdč. Rohman)	211 K 28
2. Zaloga, Selenburgova ulica št. 3 (ga. Hudovernik in gospa Wider)	748 . 40
3. Zaloga v Narodnem domu (gdč. Grošelj in gdč. Hrovatin)	729 . 86
4. Zaloga v Narodni kavarni (ga. Heren in ga. Sič)	283 . 16
5. Zaloga v kavarni Prešern (ga. Podkrajšek in ga. Potočnik)	270 . 01
6. Zaloga na Kongresnem trgu 15 (ga. Tekavčič)	108 . 32

2351 . 03

IV. Gradisce.

1. Zaloga na Bregu (ga. Franja dr. Tavčarjeva)	127 K 65
2. Zaloga na Rimski cesti 12 (ga. Pfeifer in ga. Beg)	1165 . 54

1293 . 19

V. Kolizej.

Zaloga na Marije Terezije cesti št. 6 (ga. Bajželj)	267 . 36
---	----------

VI. Karlovska in Dolenska cesta.

Zaloga na Privozu (ga. Franc in gdč. Likozar)	146 . 33
---	----------

Skupaj . . . 4731 K 77

Koliko komadov denarja se je nabralo?

6 komadov po 10 K	60 K —
18 „ „ 5 K	90 „ —
48 „ „ 2 K	96 „ —
940 „ „ 1 K	940 „ —
9013 „ „ — K 20 v	1802 . 60
15.869 „ „ — K 10	1586 . 90
7547 „ „ — K 2	150 . 94
533 „ „ — K 1	5 . 33

33.947 komadov.

Skupaj . . . 4731 K 77

Nabrani denar je tehtal nad 110 kg.

Društvena naznanila.

»Sokol I.« opozarja brate in sestre ter bratska društva, da se vrši javna telovadba letos 5. julija. Prosi se, da se ostala društva na ta dan ozirajo ter ne prirede konkurenčnih veselic.

Pevski zbor »Ljubljanskega Zvona« še enkrat vabi svoje člane, podpornike in prijatelje društva na jutrnji prijateljski pevski večer ob 8. v areni Narodnega doma. Poleg pevskega sporeda bo tudi dovolj zabave. Vstopnine ni. Na svidenje!

»Sokol« v Šiški priredi dne 13. junija t. l. pri »Ančniku« v Spodnji Šiški V. prijateljski večer. Predava brat Stane Vidmar o mednarodni tekmi v Parizu. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstop prost. Prosta zabava. Prijatelji Sokolstva v Šiški! Vabljeni ste, da se udeležite zanimivega večera, kar v največjem številu!

Pevski zbor »Čitalnice« v Spodnji Šiški priredi dne 14. junija 1914 v prostorih g. Moharja vrtno pevsko veselico pod vodstvom g. pevovodje D. Vučnika z izbranim pevskim sporedom. Sodeluje čitalniški tamburaški zbor. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 30 vinarjev. Kakor vedno naj tudi to pot napredno šišensko prebivalstvo, z veliko udeležbo na prireditvi, pokaže simpatije lepo razvijajočemu se čitalniškemu pevskemu zboru, kateri je že na nešteti prireditvah uspešno nastopil s slovensko pesmijo!

Dunajsko napredno dijaštvo priredi, dne 13. t. m. shod za ustanovitev podpornega sklada ob 8. v »Schwarzspanierhof« IX. Schwarzspanierg. s sledečim dnevnim redom: 1. Podporni sklad dunajskega naprednega dijaštva (ref. M. R. L. mež). 2. Počitniška akcija (ref. Lavo Čermelj). 3. Resolucije, pravila in debata.

Dogodki v Italiji.

Z vseh strani dežele prihajajo vesti o proklamiranju generalne stavke, vsled katere je zlasti železniški promet hudo prizadet. Splošno

stavka v znak protesta proti dogodkom v Jakinu je bila proklamirana tudi v Forliju, Modeni, Parmi, Pesaru, Pizi, Reggio di Emilia in Rovigu. V več mestih je stavka le delna. V splošnem se mir in red ni kalil, drugod pa je prišlo do pravih revolucionarnih spopadov.

O dogodkih v Rimu smo že poročali v sredo. V bližini Foruma v ulici Alexandrina je poskusilo več sto ljudi zapreti ulico z barikado. Redarji, ki so stavkujoče napadli, so bili obstreljeni. Tudi redarji so streljali ter tri manifestante težko ranili. V noči na četrtek je policija v Rimu aretirala več sto ljudi, ki so na slabem glasu ter začela zapirati tudi anarhiste, ki so si bili pred delavsko zbornico postavili barikado iz kamena. Skoraj pri vseh aretiranih delavcih so našli revolverje. Po ulicah leži najgrša nesnaga, smrad je neznošen in odpomoči ni mogoča, ker stavkajo tudi cesti pometalci. Barikado pred delavsko zbornico je moral vojaštvo po hudem boju zavzeti z naskokom. Tudi drugod po mestu je prišlo do krvavih spopadov, pri katerih je vojaštvo streljalo. Trgovine so zaprte, listi ne izhajajo, edino list »Popolo Romano« je izšel. Proti delavcem demonstrirajo sedaj tudi meščani, ki korakajo po ulicah z narodnimi zastavami in pozdravljajo vojaške kljice: Zivela armada! Zivela Italija! Zivel kralj!

Enako poročajo iz Florence. V Turinu je bilo dne 9. junija ranjenih kakih 23 vojakov in redarjev. Eden izmed redarjev je smrtno nevarno ranjen. Od demonstrantov je bil neki 25letni mehanik ustreljen, 8 oseb pa je bilo ranjenih. V Parmi so bili vojaški opetovano napadeni od delavcev. Vojaki so streljali. V ulici Farnese so demonstranti obkolili hišo, kjer stanujeta dva častnika. Častnika sta streljala s slepimi patronami ter tako privabila vojaštvo, ki je razgnalo demonstrante. Več orožnikov in vojakov je bilo ranjenih. V Jakinu je bilo v sredo dopoldne mirno. Stavka pa je trajala nemoteno naprej. Železniško ravnanstvo je odposlalo pod vojaško asistenco dva vlaka, ki pa sta se morala vrniti, ker je bila proga na več krajih poškodovana.

V Jakin so dosepele tri križarke in trije torpedni rušilci.

Centralni komite železničarjev v Milanu je proklamiral generalno stavko na vseh italijanskih železnicah. Protestno stavkarsko gibanje zaradi dogodkov v Jakinu ima popolnoma revolucionaren značaj. Vse tovarne so ustavile delo, listi ne izhajajo, v mestu vlada popolna anarhija. Pogosto prihaja do krvavih spopadov s policijo in vojaštvom. Ranjenih je bilo 40 vojakov in redarjev. V bolnišnicah leži 12 ranjenih demonstrantov. Celo ponoči je slišati streljanje.

O resnih nemirih poročajo tudi iz Bologne, Benetk, Imole, Fabriana, Forlija in Florence.

Iz Milana poročajo, da je centralni komite italijanskega delavstva sklenil v sredo ob polnoči končati stavko v celi Italiji.

Razne stvari.

• **Zrakoplovstvo.** Francoski zrakoplovec Gilbert je končal svoj polet okrog Francoske. V 39 in pol ure je preletel 3000 km.

• **Umri** je na Dunaju bivši finančni minister dr. Robert Meyer, ki je štel med najodličnejše finančnike Avstrije.

• **Dunajska votivna cerkev v nevarnosti.** V »Wiener Mittagszeitung« piše neki ugleden stavbni strokovnjak, da je votivna cerkev v nevarnosti, da se podere, in svari pred katastrofo.

• **Petnajst oseb zgorelo.** Iz Kahire poročajo: Občina Mitrouser pri ustju Nila je popolnoma zgorela. Petnajst oseb je zgorelo, čez sto oseb je ranjenih. Tri tisoč oseb je brez strehe.

• **Prvi parnik v Panamskem prekopu.** Iz Paname poročajo 9. t. m.: Prvi oceanski parnik, ki je pasiral gatske zatvornice, je bil parnik družbe Panama - Railroad »Alliance«, ki obsega 4000 ton.

• **Osemnajst ur na morju.** Kapitan angleške ladje »Marmora« je rešil na Indijskem oceanu iz valov moža, ki je bil celih osemnajst ur v vodi. Rešeni mož spada med moštvo parnika »Benghalia« in je padel pri plovitvi neopaženo čez krov.

• **Vreme.** Iz Curiha poročajo o trajno slabem vremenu in močnem znižanju temperature. Do višine 800 m je zapadel sneg. Na Severnem Nemškem so divjali hudi viharji. V Berlinu je voda preplavila vse nižje ležeče kleti.

• **Shod avstrijskih in ogrskih elektraren.** Iz Krakova poročajo: 8. t. m. se je na slavnosten način otvorilo prvo zborovanje avstrijskih in ogrskih elektraren. V tehnično-obrtnem muzeju so otvorili elektrarsko razstavo, ki so se je udeležile elektrarne iz cele države.

• **Roparski napad sredi mesta.** Iz Londona poročajo: Oboroženi roparji so v soboto opoldne napadli sredi mesta na ulici dva bančna uslužbenca, ki sta nesla iz banke v neko tovarno denar za delavske mezde, ter ju okradli. Ukradli so 30.000 K. Takoj nato so skočili v avtomobil ter se odpeljali.

• **Avtomobilska nesreča.** Iz Prage se poroča, da se je zgodila pri Mohovu velika avtomobilska nesreča. Avtomobil veleindustrija Mandlika, ki se je hotel izogniti nekemu vozu, se je prevrnil. Tovarnarju Mandliku je bil pri tem strt prsni koš ter je kmalu na to umrl. Njegova mati, ki se je tudi nahajala v vozu, si je pri padcu zlomila nogo. Ostali pasažirji so ostali nepoškodovani.

• **Elegantni slepar.** V torek je prišel v Železni Brod na Češkem neki elegantno oblečen gospod, ki se je predstavil honoracijorom kot koncipist v finančnem ministrstvu dr. Werner. Udeležil se je dinerja, pri katerem je bil navzoč tudi poslanec Lisy. Od honoracijorov si je izposodil kakih 400 K ter nato izginil. Pustolovec je baje neki Schmidt, ki je tudi v Pragi sleparil.

• **Beg bratov Gerovskij.** Brata Gerovskij, ki sta bila osumljena špijonaže in sta iz ječe pobegnila s pomočjo nekega čuvaja, sta srečno prišla v Rusko Novoselice ter se za stalno nastanila. Kakor se je sedaj dokazalo, prišlo so velike vsote iz Ruskega v Černovice in so se te vsote porabile za podkupljenje raznih čuvajev. V celici, iz katere sta brata pobegnila, so našli več časopisov, v katerih so bili članki o procesu v Marmaroški Sihoti.

• **Korupcija v ameriških ječah.** — Kupača z belimi sužnji. Iz Novega Jorka poročajo: Čudna razkritja so prišla na dan o korupciji v ječah. V kaznišnici na Blackwell Islandu so zasledili celo zaroto, ki je nameravala odpeljati neko detektivko, ki je imela nalogo, proučiti razmere v kaznišnici. To razkritje je dovedlo do drugih neljubih razmer. Drugi uradniki kaznišnice so bili dobavitelji za

trgovce z belimi sužnji. Tudi prepovedano trgovino z drogami so zadnje soboto zasledili.

• **Proti predlogim govorom.** Neki norimberški kronist iz XV. stoletja ve poročati o posebnem načinu, kako so trezobzirne govornike spominjali, da čas poteka. Tako pravi kronist: Zgodilo se je leta 1487., da je dal napraviti cesar Friderik III., ko je prišel v Norimberk, na visokem okroglem stolpu velik rog iz cina, ki je bil zvezan z velikim mehkom. Pazniki so morali dan in noč, dokler je trajal državni zbor, vsako uro zatrobiti na ta rog, da spomni glas roga gospoda, da morajo kratko govoriti.

• **Potovanje cesarja Viljema v Konopišt.** Danes dopoldne se je pripeljal cesar Viljem v Konopišt. Na peron kolodvora imele so pristop le osebe, ki so imele posebne vstopnice, ki jih je potrdilo okrajno glavarstvo. Cesar Viljem se je pripeljal v spremstvu več odličnih oseb, tako tudi z državnim tajnikom mornariškega urada admiralom Tirpitzem, čigar seznanstva si je želel nadvojvoda Fran Ferdinand. Na kolodvoru so prejeli cesarja Viljema nadvojvoda Fran Ferdinand ter še več drugih članov cesarske hiše. S kolodvora so se gostje odpeljali v avtomobilih na grad Konopišt.

• **Zalostna kulturna slika iz Ogrskega.** Ogrski listi poročajo o žalostni kulturni sliki, ki nam jasno kaže, da žive tudi na Ogrskem učitelji v največji bedi. 33letni učitelj Jurij Marusan se je na neki postaji železnice ustrelil. Pognal si je tri krogle v srce in ko so ga v bolnišnici zaslišali, je umirajoče izjavil: »Moral sem se ustreliti, ker ne morem gledati, kako moji otroci stradajo . . .« Kmalu nato je mož izdihnil. Zapuščena žena in šest nedoletnih otrok. Vsak komentar je brezpoten, pomisliti pa je treba, da je vlada pri zadnjih državnozborskih volitvah izdala zanje nad 15 milijonov kron. S to vsoto bi se bilo dalo od pomoči tudi učiteljski bedi.

• **Afera Šviha.** »Prager Tagblatt« poroča, da se je zavzelo več o nedolžnosti Šviha prepričanih oseb za to, da se dokaže, da je oni konfident, ki je dajal policiji pod imenom Wiener razne informacije, navaden trgovec. Dotični trgovec Wiener je baje že pred par tedni pobegnil iz Prage ter je obležal bolan v neki bolnišnici na vzhodnem Češkem. Ko je izvedel, da se po njem poizveduje, pobegnil je kot rekonvalescent iz bolnišnice. Od takrat nimajo o njem nobenega sledu. — Obenem je vpejalo državno pravdnišvo preiskavo proti gospej Woldan, ki je ponaredila baje podpis policijskega komisarja Slavicezeka.

• **Morilec Tomšič.** Kakor se poroča iz Sopronja, so orožniki še večeraj prignali v zapore morilca Tomšiča. Ko se je to po mestu razvedelo, je hitela množica več sto ljudi broječa na kolodvor, da vidi to človeško zver. Orožniki so prignali Tomšiča v klenjenega in na dolgi verigi na kolodvor, kjer ga je pričakovala množica. Ljudje so se vzdružili vsake demonstracije proti zverinskemu morilcu. — Od njegovih žrtev se je moral cerkovnik Redlich, ki je bil ustreljen v oko, podvreči težki operaciji. Rešili mu bodo pač življenje, a ako je za vedno izgubljen. 16letna ljubica Tomšičeva Hermina Krauscher je izven nevarnosti. Po kraju, kjer je Tomšič streljal, se vidi same obvezane žrtve te zverine.

• **Služkinje na Angleškem.** Obrtni svet angleških žen, ki si je stavil nalogo zboljšati služkinjam na Angleškem stališče, razpošilja delodajalcem vprašalne pole. Podobne pole pa razpošilja tudi služkinjam, katerim stavi med drugimi tudi sledeča vprašanja: Ali ste živili kako strokovno izobrazbo, predno ste vstopili v službo? Kako dolgo že služite? Koliko prostega časa imate v hiši in zunaj hiše? Koliko ob nedeljah? Ali imate posteljo sama za sebe? Koliko dopusta dobivate na leto? Ali vam plačujejo mesečno tudi med dopustom? Zakaj ste šli v službo? Ali bi svetovali svojim prijateljicam, da naj stopijo v službo? Če ne, zakaj ne? Kaj naj bi se storilo, da bi bila taka služba prijetna?

• **Kibici.** V neki kavarni so igrali trije gospodje dan na skat. Navadno pa so se jim prav kmalu pridružili kibici, ki se niso zadovoljili samo z gledanjem, marveč jih tudi motili s svojimi nepoklicanimi nasveti. Nekega dne je prvi igralec med igro vstal ter dal svoje karte svojo mibo, da naj ta igra namesto njega tako dolgo da se vrne. Čez malo časa je prišel natakter ter odpočil drugega igralca, ki je dal tudi svoje karte svojo mibo. Tretji igralec mu je kmalu sledil in pustil na svojem mestu tretjega kibica. Kibici so igrali eno uro, dve uri, že tretjo uro in pridno pisali za igralce. Končno pa se jim je vendar zdelo čudno, da se igralci tako dolgo ne vrnejo. Šli so jih iskat in so jih našli v dru-

gem kotu kavarne, kjer so med tem nemoteno igrali.

*** Podedovanje.** V biologiji tvori vprašanje o podedovanju gotovo eno najtežavnejših vprašanj. V zadnjih časih je študij o podedovanju in dednosti močno napredoval. V kakoli družini o dednosti gotovih lastnosti je zelo težko govoriti, če ne poznamo lastnosti ne samo staršev, marveč tudi prastaršev in cele vrste prednikov. Zelo dvomljivo je celo, če je dednost od staršev na otroka najmočnejša in prav pogosto se je opazalo, da imajo otroci svojstva prastaršev. Splošno se da reči, da ima otrok povprečno vsa svojstva svojih prednikov. Dokazano je tudi, da imajo otroci približno enako barvo las, kakor eden izmed staršev. Vendar se rast las celo bolj podeduje, kakor njih barva. Nejasno pa je še, kako in po katerih pravilih se podedujejo lastnosti. Neki sotrudenik »English Mechanic« govori o raziskavanjih dr. Dugdaleja po naročilu newyorške jetniške zveze o rodbini Jukes. Ustanovitelji te rodbine, z imenom Maks je bil dobron, pa pijanček in potepuh. Imel je 5 hčera. V peti generaciji je štela rodbina 1200 članov. Od teh je življenje 540 precej dobro znano. Slika, ki jo odkriva ta življenjski opis, pa je zelo žalostna. Zdi se namreč, da izmed teh 1200 ljudi nobeden ni storil ničesar za človeštvo koristnega ali pa se vsaj vzdržal, da drugim ni delal škode. Samo 20 iz te rodbine je izvrševalo kako obrt in 10 od njih se je obrti naučilo v ječi. 310 Juksov je prebilo skupaj 2300 let v sirotišnicah, 440 jih je zbolelo in umrlo vsled razuzdanosti, 300 jih je na srečo umrlo že v otroških letih. Veliko je tudi številno zločincev v tej rodbini, 130 jih je bilo po enkrat ali večkrat kaznovanih, 7 jih je bilo morilcev, 60 tatov iz navade. Povprečno so sedeli po 12 let v ječah. Do časa, ko s jee vršila ta preiskava, je stala ta rodbina državo kakih 6 milijon. kron. Podobno žalostna je zgodovina nekega mladega moža iz dobre rodbine, ki je poročil najprej duševno zaostalo, in pozneje zdravo ženo. Iz prvega zakona se je dalo dognati 480, iz drugega pa 365 potomcev. Od prvih je bilo samo 46, od drugih 362 normalnih. Duševno zaostalih je bilo iz prvega zakona 143, drugi so imeli razne telesne napake.

Kludskega velikanska cirkuska razstava.

— Za 6000 oseb bo prostora v cirkusu Kludsky, ki pride te dni v Ljubljano. Iz tega se vidi velikost celega cirkuskega podjetja. — V soboto, dne 13. junija prideta iz Celovca dva posebna vlaka cirkusa Karel Kludsky, katere pripeljeta s seboj potrebne priprave, kakor šotor, droge itd. v Ljubljano. Zidavo cirkusa, za katero vlada vsestransko zanimanje, opisujemo sledeče: V petek, dne 12. junija zvečer se bo končala zadnja predstava tega podjetja v Celovcu. Neposredno po zadnji sliki nastopi približno 60 mož svoje določeno delo in ne da bi se menjala ena beseda, izginejo posamezni deli eden za drugim s površja in komaj po preteku ene ure dospe cel park vozov k izvoznemu prostoru, pri katerem delu pomagajo v nalašč za to dresirani sloni. Ob 3. zjutraj je ves material naložen in posebna vlaka pripravljena za odhod. Po prihodu prvega posebnega vlaka v Ljubljano, izlože se takoj vozovi potom slonov in nato se takoj odpelje blago k stavbnemu prostoru potom špedicijskih konj, kjer se s postavitvijo takoj prične. Že po par urah zraslo bo celo mesto šotorov in popoldne ob 2. bo v toliko dokončano, da pridejo medtem dole živali vsaka na svoje določeno mesto. Prevoz živali iz kolodvorja se bo vršil približno ob 2. popoldne ter cirkusko ravnanje svari tem potom p. n. občinstvo, da se ne približa transportu slonov preblizu. Ob 5. popoldne bo končana cela instalacija. Z ozirom na dejstvo, da se že ob 7. zvečer otvori blagajna za prvo slavnostno predstavo, bi se skoro dvomilo, da je bila ta velikanska stavba, ki stoji slavnostno razsvetljena potom lastne električne razsvetljave, postavljena v par urah. V cirkusu se bo — sodeč po predprodaji vstopnic — zbrala velika množina ljudi — šotor ima prostora za 6000 oseb — in če se potem izvršnim umetniškim izvajanjem izraža priznanje v obliki aplavza, naj se pri tem ne pozabi, da je treba velikanskega napora, celo zgradbo v tako kratkem času postaviti, in da je potrebno čisto izvanrednega delavskega oseboja, dobro šolo do najmanjšega detajla in dobre organizacije, da se doseže svoj cilj. Cirkusko ravnanje je zapazljivo, da p. n. občinstvo v dotičnih mestih, kjer podjetje še ni gostovalo, z nekim nezaupanjem čaka in gleda na zidavo cirkusa, in si šele potem preskrbi

vstopnice. Vsled tega nastane zvečer pri blagajni življenju nevaren naval občinstva in mora klično velik del interesentov vsled razprodanih vstopnic zapustiti svoje namene. — Drugi zopet zamude, del točno začete predstave vsled čakanja pri blagajni. — Vsled tega priporočamo, da si vsak preskrbi vstopnico pravčasno v predprodaji, ki se vrši v traki gospe Češarkove v Selenburgovi ulici. Otvoritevna predstava se vrši v soboto, dne 13. junija ob en četrt na 9. zvečer. — V nedeljo, dne 14. junija in v sredo, dne 17. junija se vršita po dve slavnostni predstavi, in sicer ob 4. popoldne in ob en četrt na 9. zvečer.

Telefonska in brzojavna poročila.

Okrajni glavar krši zakon. — Nemška šola v Ormožu.

Ormož, 12. junija. Glavar Netolčka je predložil predlog za razširjenje nemške šole v Ormožu direktno deželnemu šolskemu svetu, namenoma prezirajoč pristojni okrajni šolski svet v Ormožu. Izvoljeni člani so zapustili v znak protesta proti tej nezakonitosti sejo, ki je bila vsled tega nesklepčna.

Komisarijat za Istro.

Dunaj, 12. junija. V vladnih krogih sodijo, da v Istri tudi po izidu sedanjih volitev ne pride do kompromisa, ker Italijani od svojega stališča absolutno nočejo nič odnehati. Vlada resno uvaža eventualnost, da suspendira deželno ustavo v Istri in postavi na njeno mesto komisarijat.

Istrske volitve.

Buzet, 12. junija. Mandat hrvatskega kandidata v petem volilnem okrožju dr. Milića baže ne bo potrjen, ker dr. Milić ni vpisan v volilni imenik. Njegove rekurze je okrajno glavarstvo in namesništvo zavrnilo. V petem okraju bo treba zato nadomestne volitve.

Deželni zbori.

Dunaj, 12. junija. Zastopniki kmečkih občin so v nižjeavstrijskem deželnem zboru kategorično zahtevali od vlade, da ne sme privoliti v znižanje carine na žito. S to zahtevo so se postavili nižjeavstrijski kmečki krščanski socijalisti proti dunajskim krščanskim socijalistom.

Dunaj, 12. junija. Nižjeavstrijski in tirolski deželni zbor bosta končala svoje delo dne 25. junija.

Iz poljskega tabora.

Dunaj, 12. junija. Poslanec grof Rey v Werszowec je odložil svoj državnozborni mandat. Na njegovo mesto stopi njegov izvoljeni namestnik Ivan Siwula, ki je, kakor Rey, nasprotnik Stapsinskega.

Lvov, 12. junija. Poljski deželnozborni klub je izrekel v svoji seji željo, da se skliče galški deželni zbor še to poletje. Namestnik Korytowski je sporočil, da vlada ne more ugoditi tej želji.

Dogodki v Italiji.

Rim, 12. junija. Vlada je poklicala pod orožje voditelje generalne stavke, v kolikor so podvrženi vojaški dolžnosti, da jih postavi eventualno pred vojaško sodišče.

Nemški cesar v Konopištu.

Konopišt, 12. junija. Danes popoldne je dospel sem nemški cesar Viljem. Bel je priručno sprejet. Popoldne si je ogledal prestolonaslednikove vrtove.

Novo francosko ministrstvo.

Pariz, 12. junija. Maumoury je prevzel ministrstvo kolonij. Var pa ministrstvo za javna dela. Od članov novega kabineta so se izrekli Ribot, Bourgeois, Delcassé, Chautemps, Clementel, Petral, Dupuy in Dariac za triletno vojaško službo.

Mehika.

New York, 12. junija. Vlada Zedinjenih držav je prepredila, da se ni odpeljala ameriška ladja »Elsad« s 45.000 patronami za mehikanske revolucionarje.

Dogodki na Balkanu.

REVOLUCIJA V ALBANIJI.

V Epiru.

Drač, 12. junija. Med Elbasanom in Tausom je prišlo do krvavega boja med albanskimi orožniki in epirskimi četaši. Epirci so bili baže poraženi.

Malisori služijo samo za denar.

Rim, 12. junija. Listi poročajo, da se preseli knez začetkom julija v Skader. Marki Trota je prinesel iz Nemčije s seboj mnogo denarja, ki so ga razdelili med Malisore, kateri so zadnje dni že izjavili, da knezu ne

bodo več služili, če jih ne bo dobro plačal. Kontrolna komisija je dovolila knezu nadaljni prejem poldrugega milijona kron.

Polkovnik Muricchio.

Milan, 12. junija. »Secolo« poroča iz Drača: Medtem, ko je albanska vlada napravljal italijanskemu poslaniku izjavila, da je ustavila postopanje proti polkovniku Muricchiju, vztraja holandski podpolkovnik Thomson z ozirom na obsedeno stanje v Draču na tem, da se postavi Muricchio pred vojno sodišče.

Bolgarska.

Sofija, 12. junija. Sofijski policijski prefekt je bil zaradi dogodkov v Sofiji odstavljen. Demonstracije proti Grkom so se v sredo zvečer zopet ponovile. Demonstranti so razbili okna grških trgovin in potrgali s hiš grške napise. Demonstracije so trajale čez polnoč.

Sofija, 12. junija. »Dnevnik« pozivlja k splošnemu bojkotu Grkov na Bolgarskem in k represalijam proti neprestanem izganjanju Bolgarov iz Makedonije.

Sofija, 12. junija. Odgovarjajo na neko interpelacijo zaradi grške cerkve v Sofiji, je naglašal Radoslavov v bolgarskem sobranju sledeče: Ko smo prevzeli vlado, je vladalo na Bolgarskem hudo razburjenje proti sosedom. Če bi bili hoteli izgnati Grke, Srbe in Romune, bi bili storili to takoj takrat in ne sedaj, ko stojimo z vsemi sosedmi v diplomatskih zvezah. Odklanjal je trditve, da je zadnje dogodka povzročila vlada, ter vpraša, zakaj interpellanti niso tudi povedali, da je v Burgasu pozval kavas ruskega konzulata množico k nasilnostim proti Grkom.

Berolin, 12. junija. Kako poročajo iz Sofije, je prišlo tudi snoči do velikih protigrških demonstracij. Tudi snoči je moralo poseči vmes vojaštvo.

Vojna med Grško in Turčijo?

Atene, 12. junija. Z ozirom na poostreno razmerje med Turčijo in Grško, se je vršil snoči izredni ministrski svet. Po ministrskem svetu, ki je sklepal o nadaljnjih korakih Grške, sta imela ministrski predsednik Venizelos in mornariški minister dolgo konferenco s kraljem.

V mestu je bila zvečer razširjena govorica, da je podala grška vlada Turčiji ultimatum,

ter da je poklicala pod orožje rezerviste letnika 1908 in dala vojnemu brodogradu povelje, da naj bo pripravljeno, da odplove proti turški obali. Velikansko razburjenje so povzročile vesti, da so Turki zbrali močne čete pred mestom Avalik, kjer prebiva okrog 25.000 Grkov in da so tolpe bašibozukov mesto že napadle. Po drugih vesteh so se pričeli tudi v mestu že spopadi in vesti pravijo, da mesto celo že gori.

V zbornici je ministrski predsednik Venizelos včeraj izjavil sledeče: Ne preide noben dan, da bi Turčija ne teptala najelementarnejših pravic Grške in Grkov. Te razmere so tako neznosne, da jim moramo napraviti konec. Ta izjava ministrskega predsednika je bila z burnim odobravanjem sprejeta.

Pariz, 12. junija. »New York Herald« poroča iz Carigrada, da je turška vlada odločena, odkloniti grški ultimatum. Po drugih vesteh je včeraj ruski veleposlanik pri porti interveniral ter protestiral proti zatiranju grškega elementa.

Carigrad, 12. junija. Politični krogi se boje, da bo prišlo ob priliki današnje obletnice zasedenja Carigrada do velikih protigrških izgrediv.

Grški proračun.

Atene, 12. junija. Zbornici je predložen proračun za leto 1914. — Redni izdatki obsegajo 220 milijonov, redni dohodki pa 224 milijonov. Izredni izdatki za vojsko in vojno brodogradnjo, za nastanjenje beguncev, za javna dela in drugo znašajo 184 milijonov.

Grki v Turčiji.

Atene, 12. junija. Porta je sporočila grški vladi, da stori vse, da zagotovi Grkom v Turčiji mir. V Smirno je odposlala preiskovalno komisijo.

Turško vojno brodogradnjo.

London, 12. junija. Turčija je naročila na Angleškem dva rušilca po 1856 ton, ki se morata oddati v 9—12 mesecih, 2 bolniški ladji in 2 podmorska čolna po 350 in 400 ton.

Ekumenski patrijarhat.

Carigrad, 12. junija. Ekumenski patrijarh je poslal portu spomenico, v kateri razlaga vzroke, zakaj je dal zapreti grške cerkve in šole. Posledica zatvoritve cerkev je, da se vrše pogrebi brez blagoslova, krstov pa sploh ni. Kaj pomeni to za verno ljud-

stvo, kakršno je grško prebivalstvo Carigrada, je jasno.

Današnji list obsega 8 strani.

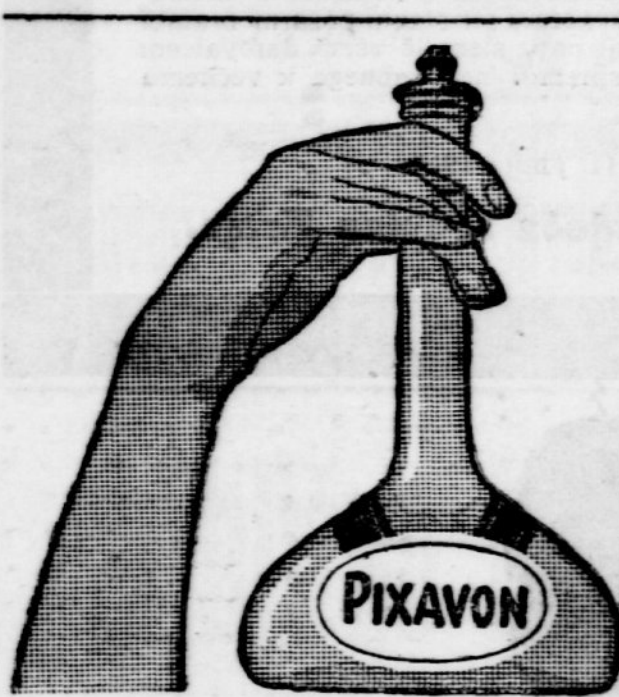
Izdajatelj in odgovorni urednik:
dr. Vladimir Ravnlhar, drž. poslanec.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Na zdravje! bralcev ponavljamo: pristni dobite obe preizkušeni reelni sredstvi: Fellerjev bolečine tolažeči rastlinski esenčni fluid z oblastveno naravno besedno znamko »Elsa - fluid« in prebavo pospešujoče želodčno sredstvo Fellerjeve odvajalne rabarbarske kroglice z oblastveno varnostno besedno znamko »Elsa kroglice«, ako svoje naročilo naslovite tako - le: Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa trg št. 238 (Hrvatsko). Ti iz prirodnih zdravilnih rastlin napravljeni izvrstni domači sredstvi sta tudi ceno. — 12 malih ali 6 dvojnatih ali 2 specijalni steklenici Fellerjevega blagodišečega rastlinskega esenčnega fluida stane franko na vse kraje 5 kron, medtem ko stane 1 zavitek s 6 steklenicami Fellerjevih pristnih rabarbarskih kroglic z znamko »Elsa kroglice« franko na Vašo pošto za 4 K.

»Mediano Club
Specialite.«

Na zdravniško priporočilo so tako stročnice antinikotinske kakor tudi listki nepotiskani, in vsakem posameznem je pa iz vodnega tiska razvidna varnostna znamka in ime izdelovalca

**Negovanje las s
Pixavonom**

na znanstveni podlagi.

**Resnično najboljši način za
čezanje kože na glavi in krepitev las.**

Steklenica K 2-50. Zadosti za več mesecev.

Borzna poročila.

Ljubljanska

»Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurzi dun. borze 12. junija 1914

Naložbeni papirji.	Dinar	Diagona
40% majeva renta	81-10	81-30
4-20% srebrna renta	84-90	85-10
40% avstr. krona renta	81-50	81-70
40% ogr. krona renta	79-95	80-15
40% kranjsko dež. posojilo	—	89-—
40% k. o. češke dež. banke	85-75	86-75

Srečke.	425-—	435-—
Srečke iz l. 1860 1/2	675-—	695-—
" " 1864	282-—	292-—
" tiske	281-50	291-50
" zemeljske l. izdaje	238-90	248-90
" " IL	225-75	235-75
" ogrske hipotečne	469-50	479-50
" dun. komunalne	482-—	492-—
" avstr. kreditne	57-75	61-75
" ljubljanske	50-—	54-—
" avstr. rdeč. križa	28-75	32-75
" ogr.	24-25	28-25
" bazilika	210-25	213-25
" turške		

Dolgoročne.	398-—	402-—
Ljubljanske kreditne banke	602-50	603-50
Avstr. kreditnega zavoda	505-50	506-50
Dunajske bančne družbe	88-25	89-25
Žužne železnice	686-25	687-25
Državne železnice	782-40	783-40
Alpine-Montan	278-—	282-—
Češke sladkorne družbe	264-50	265-50
Zivnostenske banke		

Valute.	11-41	11-45
Celtni	117-95	118-15
Marki	96-05	96-25
Franki	95-55	95-75
Lire	251-75	252-50
Rubli		

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 12. junija 1914.		
Pšenica za oktober 1914	za 50 kg	13-05
Pšenica za april 1915	za 50 kg	13-23
Rž za okt. 1914	za 50 kg	9-46
Oves za oktober 1914	za 50 kg	7-97
Koruza za julij 1914	za 50 kg	7-70
Koruza za avgust 1914	za 50 kg	7-64
Krompir za maj 1915	za 50 kg	7-42

Meteorološko poročilo.

Vilina nad morjem 300-2 Srednji vrtalni tlak 736 mm

Junij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
10.	2. pop.	733-3	16-2	sr. jvzh.	oblačno
	9. zv.	732-5	15-4	sr. svzh.	del. jasno
11.	7. zj.	732-1	14-5	sl. jvzh.	oblačno

	2. pop.	731-4	21-2	p.m.jjzrh.	del. jasno
	9. zv.	732-0	14-8	sr. jug	del. jasno
12.	7. zj.	731-5	13-8	sl. svzh.	del. jasno

Srednja temperatura srede 16-0°, norm. 17-2° četrtka 16-8°, norm. 17-3°. Padavina v 24 urah 2-9 mm in 0-0 mm.

Zahvala.

K nenadomestni izgubi naše iskreno ljubljene soproge, matere, gospe

Antonije Senegačnik

se za vse blage dokaze iskrenega sočutja kar najtopleje zahvaljujem. Posebna zahvala bodi izrečena vsem onim, ki so blago rajnico spremlili k večnemu počitku. 2299

Ljubljana, 12. junija 1914.

Zalujoči ostali.

Zahvala.

Za mnogoštevilne dokaze iskrenega sočutja povodom smrti naše ljubljene matere, ozir. stare matere, sestre, tete in tašče, gospe

Josipine Rotter

se najpričneje zahvaljujem vsem darovalcem krasnih vencev ter vsem prijateljem in znancem za častno spremstvo na zadnji poti. 2289

Ljubljana, 11. junija 1914.

Zalujoči ostali.

Zahvala.

Za prijazne dokaze iskrenega sočutja povodom smrti naše ljubljene hčerke

Anice

izrekam čast. duhovščini, sl. del. bral. društvu osebno pa slav. ravnateljstvu c. kr. rud. dekleške šole za prijazno spremstvo in gniljivo petje, kakor tudi vsem udeležencem najsrčnejšo zahvalo. 2288

V Idriji, 8. junija 1914.

Matjevž Moravec.

**LJUBLJANSKI
ZVON**

Mesečnik za književnost in prosveto.

Letnik XXXIV. (1914).

»LJUBLJANSKI ZVON« izhaja v zvezkih po enkrat na mesec ter stane na leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h četrt leta 2 K 30 h, za vse neavtorizirane pošiljke po 11 K 20 h na leto.

Poznamozni zvezki se dobivajo po 80 h.

»Narodna tiskarna« v Ljubljani.

Zbirka

avstrijskih zakonov

v slovenskem jeziku.

I. zvezek:

Kazenski zakon

o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1862 št. 117 dr. zak. z dodatki

tiskovalni zakon

z dne 17. dec. 1862 št. d. z. ex 1863 in drugimi novejšimi zakoni kazensko-pravnega obsega.

V platno vezan 6 K; po pošti 6 K 20 vln.

Narodna knjigarna

Amalija Gerdešič s potrjenim srcem naznanja sorodnikom, prijateljem in znancem, da je njen iskreno ljubljeni soprog, preblagorodni gospod

Josip Gerdešič

c. kr. dvorni svetnik in predsednik okrojnega sodišča v pok., imetelj reda tolezne krone III. vrste, častni meščan novomeški in višnjegorski I. t. d.

danes ob 1. uri popoldne po dolgi in mučni bolezni, prejemši svetotajstva za umirajočega, 80 let star, mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb se vrši v petek, dne 12. junija ob polu 5. uri popoldne iz lastne vile na tukajšnje pokopališče.

Sv. maša zadušnica se boode služila dne 17. junija ob polu 10. uri v tukajšnji kapiteljski cerkvi.

Nepozabnega pokojnika priporočamo v pobožen spomin.

NOVO MESTO, dne 10. junija 1914.

Prosim tihega sožalja,

Zahvala.

Za vse dokaze odkritega in blagega sočutja povodom bridke izgube našega dobrega očeta

Matije Krajca

posestnika in trgovca

izrekamo vsem najiskrenejšo zahvalo. Zlasti se zahvaljujemo preblagorodnemu gospodu vladnemu svetniku dr. E. Stajmerju, gospodu dr. J. Avramoviču in častitim usmiljenim sestram v Leonišču za požrtvovalni trud med boleznijo, nadalje prečastiti duhovščini v Cerknici in Grahom, slavnemu šolskemu vodstvu grahovskemu ter slavnim požarni brambji žirovniški za častno spremstvo na zadnji poti, slednjič vsem darovalcem krasnih vencev in vsem onim, ki so spremili nepozabnega k večnemu počitku.

GRAHOVO pri CERKNICI, dne 11. junija 1914.

Žalnočja rodbina Krajca.

Predprave lepote

se dobe v vseh položajih življenja in družabnih razredih. Lepota gre s priporočilnim pismom po svetu, povsod se z lepoto oblagodarjeni ljudje sprejema o z odprtimi rokami. Eden najvažnejših atributov lepote je bogat, brezhiben kras las, takorekoč krona pot. Skrbno se zato brigajte za negovanje las in vas pred škodljivimi vplivi. To pa storite s pomarku in uspešno z

Dr. Dralleja
brezovo vodo za lase.

Žlahtna, iz najvažnejših prirodnih sestavin pripravljena voda za lase. Ako izpoznate enkrat čudovito poživljajoči učinek vdrnenja z dr. Dralleja brezovo vodo, pa postane prepričan pristaš tega edinega sredstva, ki ga hvalijo in rabijo zdravniki in laiki. Sovražnica je prilijata in lasnih bolezni in krepko pospešuje rast las.

Dobiva se po vseh zadevnih trgovinah K 250 in K 5.—
Dralle — Hamburg in Podmekit.

Za poletno sezono
priporoča trvdka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica št. 9

svojo bogato zalogo

izgotovljenih oblek

za gospode in dečke

ter mične novosti

v konfekciji za dame in deklice.

Ceniki zastonj in franko.

Trgovski sotrudnik

kot vodja večje trgovine se sprejme v službo na Stajerskem. Zahteva se I. ma referenca in popolna samostojnost v manufakturi, spekeriji, železnini usnju, steklu, porcelanu in drobnarijah. Ponudnik mora biti vsaj 24 let star. Naslov pove upr. »Slov. Nar.«

Sprejme se tako

2000 K posojila

proti 6½ obresti na drugo stopnjo, 1 je hranilnica vključena. Varnost gotova. Drugo pove uprav. »Slov. Naroda«

Kontoristinja

zmožna obeh deželnih jezikov se sprejme pri 2272

Kamilu Rabenstein,
izvoz perutnine v Ljubljano.

Žele se nemško pisane ponudbe.

Foto-

grafske

aparate

kakor tudi vse v to stroko spadajoče potrebščine ima v zalogi fotomanufaktura in drogerija

„Adrija“

oblastveno koncesijonirana prodaja strupov v Ljubljani, Selenburgova ulica 5.

Temnica na razpolago. Zunanja naročila z obratno pošto. — Zahtevajte cenike.

Narodna knjigarna

v Ljubljani

Prešernova ulica št. 7.

priporoča

kancelijski, konceptni, dokumentni, ministrski, pisemski, ovitni in barvani papir

Kasete s pisemskim papirjem.

Zrgovske knjige

v vseh velikostih, črtane z eno ali z dvema kolonama, vezane v papir, platno ali polusnje.

Odjemalne knjižice po različnih cenah.

Zalaga šolskih zvezkov in risank.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Velika izbor

vseh pisarniških potrebščin, svinčnikov, poroc, peresnikov, radirk, kamenčkov, tablico, gobice, črnila itd.

Barve za šole in umetnike.

Razglednice

pokrajinske, humoristične, umetniške vseh vrst, od najpreprostejših do najfinjših.

Albumi za slike in dopisnice, vezane v pliš in v usnje.

Poezijske knjige.

Podobice za otroke.

Leseni okvirčki za razglednice.

Risalne deske, trikotniki, palete, risalna ravnila, tuše, čopiče.

Notesi in tiskaliki.

Najfinejše rokavice

pravi francoski parfumi

in vsi v to stroko spadajoči predmeti v najfinjši kakovosti.

Za obila naročila se priporoča

895

Otilija Bračko

Ljubljana, Dunajska cesta 12, v Mathianovi hiši.

Domača
trvdka.

Zlatar, juvelir in
trgovec z urami

Ustanovlj.
leta 1889.

Lud. Černe

Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Juveli, zlatnina, srebrnina ter razne ure.

Edina zaloga ur z znamko „TUP“.

Popravila in nova dela po najnižji ceni.

Ceniki zastonj.

126

Ceniki zastonj.

Lastna delavnica z električnim obratom.

Pri nakupu blaga zahtevajte potrdilo o vplačanem znesku. Za one, ki zbero do 15. junija 1914 najvišje število plačilnih listov, oziroma ki dosežejo najvišjo svoto vplačanih zneskov, so določeni brezplačni številni krasni predmeti v zlatu in srebru.

Narodna knjigarna v Ljubljani

priporoča sledeče knjige:

Aleš iz Razora. Povest. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 1 K 50 v., vez. 2 K 50 vin., s pošto 20 vin. več.

Atila v Emoni. Romanca. Napisal Ant. Aškerc. Cena broš. 1 K 40 vin., vez. 2 K 40 vin., s pošto 10 vin. več.

Brodkovski odvetnik. Roman. Češki spisal V. Beneš-Sumavsky. Cena broš. 1 K 50 v., vez. 2 K 50 v., s pošto 20 vin. več.

Cez trnje do sreče. Roman. F. Senčar. Cena broš. 1 K 20 vin., vez. 2 K 20 vin., s pošto 20 v. več.

Greh in smeh. Zbiral Tineček Hudaklin. Cena 1 K, s pošto 10 v. več.

Gospod Zabar. Humoristično-satirične in resne slike iz sedanosti. Spisal Luigi Calco. Cena broš. 80 v., s pošto 10 vin. več.

Gospod Bucek. Humoristično-satirične in resne slike iz sedanosti. Spisal Luigi Calco. Cena broš. 70 vin., s pošto 10 vin. več.

Kralj Matjaž. Zgodovinski roman. Spisal Fran Remec. Cena broš. 2 K, vez. 3 K, s pošto 20 v. več.

Lepi striček. (Bel-ami). Roman. Francoski spisal Guy de Maupassant, prev. Oton Župančič. Cena broš. 3 K 50 v., vez. 4 K 70 v., s pošto 20 vin. več.

Ljubezen in junaštva strahopetnega praporščaka. Zgodovinska povest. Cena broš. 80 vin., vez. 1 K 60 v., s pošto 10 v. več.

Ljubezen Končanove. Zgodovinski roman. Spisal Klare. Fr. Remec. Cena broš. 1 K 50 v., vez. 2 K 50 v., s pošto 20 v. več.

Libera nos a malo. Zgodovinski roman. Spisal Vladimir Vesel. Cena broš. 1 K 40 v., vez. 2 K 20 v., s pošto 20 v. več.

Mali lord. Roman za mladino in odrasle. Angleški spisal F. H. Burnett. Cena broš. 1 K 60 v., vez. 2 K 60 v., s pošto 20 v. več.

Mina. Socialen roman iz ljubljanskega življenja. Spisal A. P. Rušič. Cena broš. 1 K 20 v., vez. 2 K, s pošto 20 v. več.

Najhujši sovražniki. Spisal Rado Murnik. Cena 60 vin., s pošto 70 vin.

Narodni kataster Koroske. Spisal Ante Beg. Cena 60 v., s pošto 70 v.

O dostojnosti. Spisal Rozman. Cena 70 v., s pošto 80 vin.

O službeni pogodbi trgovskih pomočnikov in drugih delojemalcev v podobnih službah. Cena 50 v., s pošto 10 v. več.

Obrtni red. dr. zakonika št. 89 z dne 16. avgusta 1907. Cena 1 K, s pošto 20 vin. več.

Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu. Spisal Valentin Žun. Cena 3 K, s pošto 3 K 20 v.

Opatov praporščak. Zgodovinski roman. Spisal Fr. Remec. Cena broš. 1 K 80 v., vez. 2 K 70 v., s pošto 20 v. več.

Narodna knjigarna ima v zalogi tudi vse druge slovenske knjige ter pošlje na zahtevo najnovejši cenik cele zaloge.

Pravljice za mladino s slikami. (Prevodi čeških in hrvaških pravljic.) Cena vez. 5 K, s pošto 30 vin. več.

Prava in neprava ljubezen. Povest. Spisal Blaž Pohlin. Cena broš. 1 K 60 v., vez. 2 K 50 vin., s pošto 20 v. več.

Premaganci. Novela. Spisal Franc Remec. Cena broš. 60 v., vez. 1 K 60 v., s pošto 10 v. več.

Rdeči smeh. Ruski spisal Leonid Andrejev, prev. Vladimir Levstik. Cena broš. 1 K 40 vin., vez. 2 K 40 vin., s pošto 20 v. več.

Rienzi zadnji tribunov. Zgodovinski roman v dveh delih. Spisal Edward Lytton-Bulwer. Cena broš. 4 K, vez. 5 K 20 v., s pošto 30 vin. več.

Sapho. Slike iz pariškega življenja. Francoski spisal Alphonse Daudet, prev. Oton Župančič. Cena broš. 2 K, vez. 3 K, s pošto 20 vin. več.

Skrivnost hiše št. 47. Roman. Angleški spisal I. Storer-Clouston. Cena broš. 1 K 50 v., vez. 2 K 50 v., s pošto 20 vin. več.

Skušnjave Tomaža Krmežljavčka. Spisal Šepetavec. 2 zvezka. Cena broš. 2 K 40 v., vez. 3 K 20 v., s pošto 30 v. več.

Strahovalci dveh kron. Zgodovinski roman v dveh delih. Spisal Fr. Lipič. Cena broš. 2 K, vez. 4 K, s pošto 30 v. več.

Stara devica. Povest. Spisal J. Oblak. Cena broš. 60 v., vez. 1 K 60 v., s pošto 10 v. več.

Slovensko-nemška meja na Koroškem. Spisal Ante Beg. Cena broš. 1 K 40 v., vez. 2 K 40 v., s pošto 20 v. več.

Stiri ruske slike. (Clovek, Pevka Rendezvous.) Cena broš. 60 v., vez. 1 K 60 v., s pošto 10 v. več.

Uho in sluh. Poljudno znanstvena razprava. Spisal dr. Jos. Rakež. Cena 20 v., s pošto 30 v.

Undina. Povest. Francoski spisal André Theuriot. Cena 90 v., s pošto 1 K.

Ustoličenje koroških vojvod. Spisal Ante Beg. Cena 30 vin., s pošto 40 v.

Vaška kronika. Povesti iz Dolenjske preteklosti. Spisal Ivan Lah. Cena broš. 1 K 70 v., vez. 2 K 70 v., s pošto 20 v. več.

V naravi. Izbrani spisi Frana Erjavca, uredil dr. G. Sajovic. Cena 1 K 20 v., vez. 1 K 70 v., s pošto 10 v. več.

V študentovskih ulicah. Spisal Fr. Remec. Cena broš. 1 K 50 v., vez. 2 K 50 v., s pošto 20 v. več.

Zadnji rodovine Benalja. Roman iz kranjske preteklosti. Spisal Fr. Remec. Cena broš. 1 K 50 vin., vez. 2 K 50 v., s pošto 20 v. več.

Zbrani spisi Josipa Jurčiča. 11 zvezkov. Cena vsakemu zvezku broš. 1 K 20 v., vez. 2 K s pošto 20 v. več. (Zvezki III., VIII. in XI. so razprodani.)

Prava in neprava ljubezen.

Povest. — Spisal Blaž Pohlin.
Cena broš. 1 K 60 vin., vez. 2 K
50 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Opotov praporščak.

Zgodovinska povest. Spisal Iv. Remec.
Cena broš. 1 K 80 vin., vez. 2 K
70 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Ti najnovejši zabavni in veseli knjigi priporoča najtopleje

Narodna knjigarna v Ljubljani.

C. kr. avstrijske državne železnice.**Izvleček iz voznega reda.**

Veljaven od 1. maja 1914.

Postaja: Ljubljana glavni kolodvor.

Odhod.

6-00 zjutraj. Osební vlak na Kranj, Trzic, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.

6-51 zjutraj. Osební vlak na Kranj, Jesenice, Trbiž, Trst, Gorico itd. (Od 31. maja ob nedeljah in praznikih od 1. julija Ljubljana gl. kolodvor. — Jesenice vsak dan; od 15. julija do inkl. 15. septembra Radeče-Bela peč Trbiž vsak dan.)

8-05 dopoldne. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Straža-Toplice, Črnomelj, Metlika, Bujarce (od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-09 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Kolin, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatja-Solnograd.]

11-30 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Trzic, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

12-52 popoldne. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Straža-Toplice, Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

1-55 popoldne. Osební vlak na Skofjo Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih.)

3-40 popoldne. Osební vlak na Kranj, Trzic, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.

6-30 zvečer. Osební vlak na Kranj, Trzic, Jesenice, Trbiž, Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vlissingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.

6-36 zvečer. Osební vlak na Grosuplje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

9-01 zvečer. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje Novo mesto Črnomelj, Metlika, Bujarce. (Od Novega mesta naprej od dne otvoritve.)

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Trgovskega sotrudnika

za trgovino z mešaním blagom obeh deželnih jezikov zmožnega sprejme
Oton Homan v Radovljici.

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetju
Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron. 372

Hiša

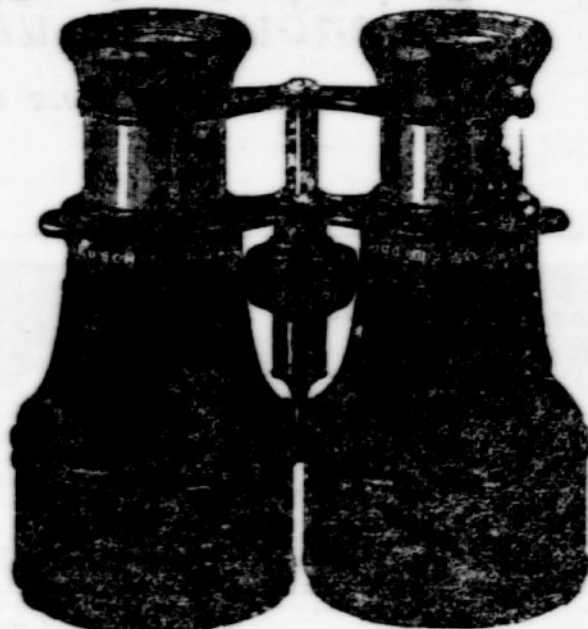
na Savi pri Jesenicah nasproti velike tovarne kjer se nahaja trgovina in gostilna se prodaja ali da v najem. Pojasnila daje lastnik **Oton Homan v Radovljici.**

Fr. P. Zajec

izprašan optik,

zalagatelj c. kr. armade, vojne mornarice, domobrancev itd. 123

Ljubljana, Stari trg št. 9.

Očala in žčipalniki po strokovnjaških in zdravniških predpisih. — Z elektr. obratom moderno urejena delavnica

Najnovejši cenik brezplačno!

Samo kratak čas.

Dirkališče v Lattermannovem drevoredu.

Zamorska vas Šlukov iz Centralne Afrike

moški, ženske in otroci z njih domačimi šagami in običaji, petjem, ples, vojnim igrami itd. **Odprto vsak dan od 10. ure dopoldne do mraka.**

Predvajanja vsako uro.

Rezerviran prostor 40 vin.

Vstopnina 20 vin.

Šole korporativno znižane cene.

Nobena varnostna odredba ne brani nikogar pred smelimi tatvinami.

Dolžnost je torej vsakega, braniti svoje imetje

Z zavarovanjem zoper vlomske tatvino

katero pod zelo ugodnimi pogoji sklepa in na vsa vprašanja z obratno pošto odgovarja

2147

Generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani.

Št. 8641.

2259

Razglas.

Vsled sklepa občinskega sveta Ljubljanskega z dne 10. februarja 1914, št. 3175, ustanovila je Ljubljanska občina

podpiranje v Ljubljani stanujočih brezposelnih org. delavcev in delavk

potom dotičnih delavskih društev in organizacij ter v ta namen poklonila letni znesek 5000 K

Ker se ima sedaj pričeti poslovanje v tej novi agendi mestne občine, s tem potom vse one delavske organizacije, ki se zanimajo zato, da bodo njeni člani in članice v slučajnež akvirirane brezposelnosti postali deležni podpiranja iz občinskih sredstev, pozivljajo na prigrasitev in vposlatev enega izvoda svojega veljavnega statuta podpisanemu mestnemu magistratu.

Opazarja se, da prihajajo v pošteve le organizacije, katere po svojem statutu tudi same dele svojim brezposelnim članom določene podpore.

V vlogi je navestiradi preglednosti število sedanjih članov, sedež organizacije (ulica in hišna št.) ter ime sedanjega načelnika, tajnika in blagajnika.

Tako — kakor povedano — z društvenimi pravili opremljeno vlogo je vposlati semkaj do konca meseca junija 1914.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 6. junija 1914.

Stanovanjski odsek „Slovenske Sokolske Zveze“ v Ljubljani

potrebuje za nastanitev udeležencev letošnjega zleta dne 15., 16. in 17. avgusta

približno 100.000 kg slame

Slamo dobaviti bode

najkasneje do 1. avgusta 1914

na prostore v Ljubljani, ki se kasneje določijo.

2267

Ponudbe za dobavo te slame je nasloviti

do 1. julija 1914 na stanovanjski odsek Sokolskega zleta v Ljubljani

(načelnik mag. svetnik Janko Bleiweis-Trsteniški).

V ponudbah je navesti, ali dotični ponudnik slamo le proda in za katero ceno, ali pa je tudi pripravljen proti odškodnini, ki jo je navesti, po uporabi slamo prevzeti zopet nazaj.

V ponudbah je tudi izrecno navesti, da je ponudnik pripravljen položiti kavicjo 10% dogovorjene kupnine, oziroma odškodnine, katere kavicja zapade v slučaju, da slame v določenem času ne dobavi na določene prostore.

100 pristnih Indijancev

Mehikanci, Traperji, Farnelli, Cowboyi, Cowgirl.

privede šele CHARLES največje cirkuško podjetje.

Počakajte

da vidite pod velikanskimi težkočami v Evropo privedene pristne Sioux-Indijance, za katerih odpeljanje iz dežele je bilo položiti velikansko kavicjo v gotov.

Počakajte

da ne doživite presenečenja in si za svoj denar pri-skrbite resnično zabavo!

Počakajte

da se prepričate o dokumentarično dokazani pristnosti s Charlesovo orjaško razstavo došlih Sioux-Indijancev!

Sprejme se kuharica

k večji družini. (Starejše imajo prednost). Plača po dogovoru.
Kje pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.
2283

Radi smrti lastnika 2284
se proda dobro vpeljana civilna, vojaška, krojaška trgovina

z vsem pripadajočim inventarjem, zalogo in eventualno z terjatvami, na zelo prometnem mestu v Zagrebu.
Točne informacije daje tvrdila: **Elaš in Lah, Marovska ul. 24.**

All je dobiti točno in neškodljivo učinkujočega sredstva proti

moški oslabelosti?

Velezamiv opis o presenetljivem razkritju nemškega potovanja po Afriki (pripoznano tudi od številnih nemških in inozemskih profesorjev in zdravnikov) razpošilja za 20 h za poštnino v zaprtem dvojnem listu brez natiska dr. med.

H. Seemann, Sommerfeld 83, (Ffo.)

Gospodje vsake starosti, ki so doslej brezuspešno rabili vse mogoče (aparate, kroglice, metode, praške takozvane ojačila itd.), mi bodo po prečitaniu mojega opisa hvaležni. Pišite takoj, ker je na razpolago samo omejeno število eksemplarov.
4563

Št. 11.1170.

Razglas.

V smislu § 7. zakona z dne 23. avgusta 1877 dež. zak. št. 14 oziroma točke II. zakona z dne 25. novembra 1880 dež. zak. št. 16 se naznanja, da so

imeniki volilnih upravičencev

iz kat. občine Trnovskega, Karlovskega predmestja, Gradišča in Štepanje vasi za volitev 2 odbornikov in enega namestnika v „Glavni odbor“ za obdelovanje močvirja“ sestavljeni in se smejo od nedelje,

dne 14. junija 1914 skozi 4 tedne

v pisarni mestnega gospodarskega urada ob uradnih urah pregledovati in zoper nje vlagati ugovori.

O pravočasno vloženi ugovori bo razsojal podpisani mestni magistrat.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 8. junija 1914.

2297

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
PORODNIŠNICA.
LJUBLJANA, KOMENSKA ULICA 4.
SEF. ZDRAVNIK PRIMARJ DR. FR. DERGANČ.

Edina primorska tovarna dvokoles "TRIBUNA"
Gorica, Tržaška ulica št. 28, pri pivovarni Gorjup.

Velika eksportna zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd. itd.

F. BATJEL
Gorica, Stolna ulica št. 2-4.
Prodaja na obroke. Ceniki franko.

Št. 11118.

Razpis ustanove za uboge vdove.

Na dan obletnice poroke Njene c. in kr. visokosti gospe nadvojvodinje Marije Valerije je pri mestnem magistratu razdeliti **400 K**

med pet ubogih ljubljanskih vdov

(to je vdov, ki imajo v Ljubljani domovinsko pravico.)

Nekolekovane prošnje v katerih je natanko navesti gmotne, zdravstvene in rodbinske razmere (dohodke, bolezni, število nepreskrbljenih otrok itd.), je vlagati

do vštete 11. julija 1914

na vložnem zapisniku mestnega magistrata.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 9. junija 1914.

2293

Cirkus Kludsky se je od zadnjega gostovanja 10 krat povečal.

Samo 7 dni
in nobenega dneva več
od 13. t. m. do incl. 19. t. m.

Ljubljana.

Predstava je vredna, da se jo pride gledati na milje daleč.

Kludskega

velikanska cirkuška razstava

Največji živi nilski konj na svetu.
Nabavna cena kron 30.000.

200 oseb
prvovrstne umetniške moči.

300 živali iz vseh delov sveta.

Skupina Kitajcev in Arabcev.

Velikanski šotor za gledalce,
obsegajoč čez 6000 oseb.

V soboto, dne 13. junija 1914 ob 8^{1/4}. zvečer

velika paradna otvoritvena predstava

in v sredo, dne 17. junija 1914

po dve veliki slavnostni predstavi

ob 4. popoldne in ob 8^{1/4}. zvečer.

Ob delavnikih ob 8. uri zvečer

velika predstava.

Največji živi nilski konj na svetu.
Nabavna cena kron 30.000

Stalni posebni vlaki
65 lastnih voz za prevažanje

Lastna električna centrala.
Ognjegasci, krojačnica, tiskarna, sedlarstvo, ključavničarstvo, kovačnica, lastne telefonske naprave.

10 slonov in 6 ceber,
cebroidi, kenguri, Nilski konji,
22 levov,
tigr, severni rujavi in več vrst drugih medvedov, kamele, lame, opice, psi itd.
levi in tigri-bastardi.

Loža za 4 osebe K 16.—	Sedež v loži K 4.—	Zaklepni sedež K 3.—	I. prostor K 2.—	II. prostor K 1-30.	III. prostor K 1.—	Stojlišče na galeriji 70 vin.
---------------------------	-----------------------	-------------------------	---------------------	------------------------	-----------------------	----------------------------------

Jako nizke vstopne cene.

Pri popoldanskih predstavah od naročnika dalje in otroci pod 10. letom na vseh prostorih polovične cene.

Stojišče 40 vin.

Zvečer polne cene.

Samo 7 dni.

Samo 7 dni.